

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY w Białymstoku

ul. Pogodna 22, 15-354 Białystok, tel. (085) 74 97 200, fax 74 97 209
e-mail: sekretariat@wup.wrotapodlasia.pl, www.up.podlasie.pl

Ranking **zawodów** **deficytowych i nadwyżkowych** **w woj. podlaskim** **w II półroczu 2010r.**

Białystok, kwiecień 2011

**RAPORT OPRACOWANO
W WYDZIALE BADAŃ I ANALIZ
WOJEWÓDZKIEGO URZĘDU PRACY
W BIAŁYMSTOKU**

Wersja elektroniczna raportu dostępna na stronie internetowej WUP

www.up.podlasie.pl

<http://www.up.podlasie.pl/index.php/strony/22201>

SPIS TREŚCI

WSTĘP.....	4
CEL OPRACOWANIA.....	4
PODSTAWA I METODOLOGIA OPRACOWANIA.....	5
1. ANALIZA BEZROBOCIA W WOJ. PODLASKIM WEDŁUG ZAWODÓW	7
1.1. NOWO REJESTRUJĄCY SIĘ BEZROBOTNI WEDŁUG ZAWODÓW.....	7
1.2 BEZROBOTNI OGÓŁEM ZAREJESTROWANI W KOŃCU OKRESU SPRAWOZDAWCZEGO	11
1.3 STRUKTURA ZAWODOWA BEZROBOTNYCH WG PŁCI.....	16
1.4 STRUKTURA ZAWODOWA BEZROBOTNYCH ABSOLWENTÓW	20
1.5 ZAWODY GENERUJĄCE DŁUGOTRWĄLE BEZROBOCIE W WOJ. PODLASKIM	24
2. ANALIZA OFERT PRACY WEDŁUG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW) ...	28
3. ANALIZA BEZROBOCIA I OFERT PRACY WEDŁUG RODZAJU DZIAŁALNOŚCI OSTATNIEGO MIEJSCA PRACY (WG SEKCJI PKD)	33
4.1. ZAWODY NADWYŻKOWE	38
4.2 ZAWODY DEFICYTOWE.....	42
4.3 ZAWODY ZRÓWNOWAŻONE	45
PODSUMOWANIE I WNIOSKI.....	48

WSTĘP

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest jednym z instrumentów dostarczających informacji z zakresu popytu i podaży pracy – jednego z głównych czynników kształtujących sytuację na rynku pracy.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych (MZDiN) jako jednolita metoda, służąca koordynacji szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego z potrzebami rynku pracy, został wprowadzony w 2005r. przez Ministerstwo Gospodarki i Pracy. Na podstawie opracowanych przez MGiP zaleceń metodycznych do prowadzenia Monitoringu sporządzane są cyklicznie raporty powiatowe, wojewódzkie i krajowe o charakterze diagnostycznym (raporty półroczne) oraz diagnostyczno-prognostycznym (raporty roczne).

Niniejszy raport ma charakter diagnostyczny i z uwagi na to, że od II połowy 2010 roku obowiązuje nowa Klasyfikacja zawodów i specjalności¹, a klucz przejścia nie pozwala na jednoznaczne przyporządkowanie starych zawodów nowym, ograniczono się do analizy zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w II półroczu 2010r.

Cel opracowania

Obowiązek opracowywania analiz rynku pracy i badania popytu na pracę, w tym prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest jednym z zadań samorządu województwa w zakresie polityki rynku pracy. Zadanie to wynika z zapisów Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy².

Podstawowym celem Rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest przedstawienie kompleksowej, aktualnej informacji na temat kształtowania się popytu i podaży pracy na regionalnym rynku pracy w II półroczu 2010r. w przekroju zawodowym.

Porównanie struktury zawodowej popytu na pracę (ofert pracy zgłaszanych do urzędów pracy) i podaży pracy (zarejestrowanych bezrobotnych) pozwoli na:

¹ Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. z 2010r. Nr 82, poz. 537), obowiązujące od 1 lipca 2010r.

² Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, art. 8, ust.1pkt.3 (Dz. U. z 2004r. Nr 99, poz. 1001, z późn. zm.).

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w II półroczu 2010r.

- określenie obszarów nierównowagi między popytem a podażą siły roboczej (wskazanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych),
- utworzenie rankingu zawodów wg wskaźników: intensywności nadwyżki/deficytu zawodów, długotrwałego bezrobocia.

Uzyskane informacje w tym zakresie będą stanowić źródło informacji pomocne przy:

- określaniu kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na regionalnym rynku pracy,
- właściwym planowaniu i prowadzeniu działań w zakresie przeciwdziałania bezrobociu przez samorządy oraz instytucje i organizacje zajmujące się problematyką bezrobocia,
- podnoszeniu jakości usług rynku pracy w zakresie pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego, poprzez dostarczanie informacji w zakresie zawodów poszukiwanych przez pracodawców oraz zawodów, na które zmniejsza się zapotrzebowanie na rynku pracy,
- inicjowaniu kierunków szkoleń osób bezrobotnych zgodnie z potrzebami rynku pracy, w celu zapewnienia ich większej efektywności,
- planowaniu kierunków kształcenia zawodowego dostosowanych do potrzeb rynku pracy,
- prowadzeniu racjonalnego i zgodnego z potrzebami rynku pracy gospodarowania środkami Funduszu Pracy,
- sporządzaniu wykazu zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników może być dokonywana refundacja wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne
- prowadzenie badań, analiz, prognoz i innych opracowań dotyczących rynku pracy.

Podstawa i metodologia opracowania

Niniejszy raport został sporządzony zgodnie z Zaleceniami metodycznymi do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych i w oparciu o tablice wynikowe wygenerowane przy użyciu specjalnie przygotowanej aplikacji w ramach Systemu Informatycznego SYRIUSZ. Aplikacja ta pozwala na wydruk zestawień zawierających wyliczone wskaźniki, umożliwiające określenie zawodów deficytowych i nadwyżkowych i interpretację uzyskanych wyników. Stworzona w ten sposób baza informacyjna dostępna jest również dla innych osób zainteresowanych (<http://mz.praca.gov.pl>).

Podstawowym źródłem informacji wykorzystanych do opracowania raportu były dane liczbowe dotyczące struktury zarejestrowanych bezrobotnych i wolnych

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w II półroczu 2010r.

miejsc pracy, zawarte w załącznikach do sprawozdania MPIP-01 o rynku pracy, sporządzanych przez powiatowe urzędy pracy: załączniku nr 3 „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności” za II półrocze 2010r. oraz załączniku nr 2 „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy” za II półrocze 2010r.”. Z tego też względu raport dotyczy jedynie części rynku pracy, objętej aktywnością powiatowych urzędów pracy.

Podstawą analizy struktury zawodowej bezrobotnych i ofert pracy jest nowa Klasyfikacja Zawodów i Specjalności³. W dokumencie tym **zawód** został zdefiniowany jako zbiór zadań (zespół czynności) wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych stale lub z niewielkimi zmianami przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji (wiedzy i umiejętności), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło dochodów. Zawód może dzielić się na specjalności, które są wynikiem podziału pracy w ramach zawodu i zawierają czynności o podobnym charakterze wymagające pogłębionej lub dodatkowej wiedzy i umiejętności zdobytych w wyniku dodatkowego szkolenia lub praktyki. **Umiejętność** określono jako sprawdzoną możliwość wykonania odpowiedniej klasy zadań w ramach zawodu (specjalności), natomiast przez **kwalifikacje zawodowe** rozumiane są układy wiedzy i umiejętności wymagane do realizacji składowych zadań zawodowych⁴.

Klasyfikacja została opracowana na podstawie Międzynarodowego Standardu Klasyfikacji Zawodów ISCO-08 (COM), zalecanego przez EUROSTAT krajom członkowskim Unii Europejskiej do stosowania w badaniach statystycznych analizach rynku pracy i uwzględnia aktualną zarówno aktualną klasyfikację zawodów szkolnictwa zawodowego, jak i strukturę zawodową na rynku pracy w Polsce.

Klasyfikacja jest pięciopoziomowym, hierarchicznie usystematyzowanym zbiorem zawodów i specjalności występujących na rynku pracy i obejmuje 2360 zawodów (specjalności), które zostały zagregowane w 444 grupy elementarne, a następnie w 132 grupy średnie, 43 duże i 10 wielkich, na podstawie podobieństwa kwalifikacji zawodowych wymaganych dla realizacji zadań danego zawodu (specjalności). Wszystkie pozycje klasyfikacyjne opatrzone zostały symbolem cyfrowym (kodem). Grupy wielkie oznaczono symbolem jednocyfrowym, grupy duże – dwucyfrowym, grupy średnie – trzycyfrowym, a elementarne – czterocyfrowym. Poszczególnym zawodom i specjalnościom przyporządkowano kod sześciocyfrowy.

³ Op.cit.1

⁴ Klasyfikacja zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Warszawa 2010, s. 9

1. ANALIZA BEZROBOCIA W WOJ. PODLASKIM WEDŁUG ZAWODÓW

1.1. Nowo rejestrujący się bezrobotni według zawodów

W ciągu II półrocza 2010r., w powiatowych urzędach pracy województwa podlaskiego zarejestrowało się 47659 nowych bezrobotnych. Napływ do bezrobocia był większy w stosunku do poprzedniego półrocza - o 6932 osoby, natomiast mniejszy niż w II półroczu roku ubiegłego - o 633 osoby. Spośród nowo rejestrujących się bezrobotnych, zawód posiadały 34793 osoby, tj. 73,0%.

Tab. 1 Nowo rejestrujący się bezrobotni w woj. podlaskim w II półroczu 2010r. wg wielkich grup zawodów

Grupy zawodów (nazwa grupy wielkiej)	II półrocze 2010r.	
	liczba	%
Ogółem, z tego:	47659	100,0
1. Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	86	0,2
2. Specjaliści	7112	14,9
3. Technicy i inny średni personel	7012	14,7
4. Pracownicy biurowi	1318	2,8
5. Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	5046	10,6
6. Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	851	1,8
7. Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	9018	18,9
8. Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	1828	3,8
9. Pracownicy przy pracach prostych	2519	5,3
10. Siły zbrojne	3	0,01
Bez zawodu	12866	27,0

Największy napływ osób bezrobotnych do ewidencji urzędów pracy odnotowano tradycyjnie w grupie robotników przemysłowych i rzemieślników (18,9% ogółu „napływów”), specjalistów (14,9%) i techników i innego średniego personelu (14,7%), a przede wszystkim w grupie bezrobotnych bez zawodu (27,0%).

**Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim
w II półroczu 2010r.**

Tab. 2 Największy napływ do bezrobocia według dużych (2-cyfrowych) grup zawodów w II półroczu 2010r.

Grupy zawodów	Liczba nowo rejestrujących się bezrobotnych	% do ogółu „napływów”
Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych, w tym:	5063	10,6
- technicy mechanicy	1567	3,3
- technicy rolnicy i pokrewni	1008	2,1
- technicy nauk fizycznych i technicznych	658	1,4
- technicy technologii żywności	541	1,1
- technicy budownictwa	496	1,0
Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń, w tym:	4282	9,0
- mechanicy pojazdów samochodowych	1703	3,6
- ślusarze i pokrewni	1115	2,3
- mechanicy – monterzy maszyn i urządzeń	547	1,1
- mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych	542	1,1
Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni, w tym:	4082	8,6
- stolarze meblowi i pokrewni	1082	2,3
- piekarze, cukiernicy i pokrewni	963	2,0
- krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	916	1,9
Sprzedawcy i pokrewni, w tym:	3501	7,3
- sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	3193	6,7
Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania, w tym:	2971	6,2
- specjaliści do spraw administracji i rozwoju	1856	3,9
- specjaliści do spraw reklamy i marketingu	359	0,8
- specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	230	0,5
Pracownicy usług osobistych, w tym:	2959	6,2
- kucharze	1115	2,3
- gospodarze budynków	642	1,3
- fryzjerzy	570	1,2
- kelnerzy	301	0,6
Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków), w tym:	2422	5,1
- murarze i pokrewni	700	1,5

**Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim
w II półroczu 2010r.**

Grupy zawodów	Liczba nowo rejestrujących się bezrobotnych	% do ogółu „napływów”
- hydraulicy i monterzy instalacji sanitarnych	359	0,8
- cieśle i stolarze budowlani	294	0,6
Średni personel do spraw biznesu i administracji, w tym:	2392	5,0
- średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	1597	3,4
- pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	260	0,5

Natomiast na poziomie poszczególnych zawodów i specjalności (wg kodu 6-cyfrowego) najwięcej bezrobotnych zarejestrowało się w II półroczu 2010 roku w zawodach (Tab.3):

Tab. 3 Największy napływ osób do bezrobocia według 6-cyferowych kodów zawodów w II półroczu 2010r.

Kod zawodu	Napływ bezrobotnych ogółem w zawodach:	II półrocze 2010r.	
		liczba	%
000000	Bez zawodu	12866	27,0
522301	Sprzedawca	2092	4,4
331403	Technik ekonomista	1076	2,3
311504	Technik mechanik	885	1,9
722204	Ślusarz	794	1,7
753105	Krawiec	645	1,4
242217	Specjalista administracji publicznej	624	1,3
931301	Robotnik budowlany	604	1,3
314207	Technik rolnik	585	1,2
723103	Mechanik pojazdów samochodowych	571	1,2
752205	Stolarz	514	1,1
711202	Murarz	510	1,1
235107	Pedagog	482	1,0
515303	Robotnik gospodarczy	458	1,0

**Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim
w II półroczu 2010r.**

Spośród ogółu bezrobotnych nowo rejestrujących się w II półroczu 2010r. 16,1% stanowiły **osoby będące w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki** (7675). Liczba nowo rejestrujących się absolwentów była nieznacznie większa niż w analogicznym okresie roku poprzedniego (o 24 osoby, tj. o 0,3%, a ich udział w ogólnej zbiorowości nowo rejestrujących się bezrobotnych zwiększył się o 0,3 punktu proc.

W II półroczu 2010r. najwięcej absolwentów rejestrowało się w zawodach (Tab.4):

Tab. 4 Największy napływ absolwentów do bezrobocia według 6-cyferowych kodów zawodów w II półroczu 2010r.

Kod za- wodu	Napływ absolwentów w zawodach:	II półrocze 2010r.	
		liczba	%
000000	Bez zawodu	2479	32,3
242217	Specjalista administracji publicznej	201	2,6
235107	Pedagog	171	2,2
311504	Technik mechanik	170	2,2
331403	Technik ekonomista	164	2,1
522301	Sprzedawca	162	2,1
263102	Ekonomista	134	1,7
723103	Mechanik pojazdów samochodowych	133	1,7
242218	Specjalista do spraw badań społeczno- ekonomicznych	106	1,4
261906	Prawnik legislator	106	1,4
512002	Kucharz małej gastronomii	104	1,4
242190	Pozostali specjaliści do spraw zarządzania i organi- zacji	97	1,3
351203	Technik informatyk	90	1,2
314207	Technik rolnik	77	1,0
264302	Filolog - filologia obcojęzyczna	77	1,0
213303	Specjalista ochrony środowiska	73	1,0

Największy napływ do bezrobocia zaobserwowano zwłaszcza w grupie absolwentów nie posiadających zawodu – głównie absolwentów liceów ogólnokształcących (32,3% ogółu nowo rejestrujących się absolwentów), licznie reprezentowani też byli absolwenci szkół wyższych, głównie kierunków humanistycznych i ekonomicznych.

1.2 Bezrobotni ogółem zarejestrowani w końcu okresu sprawozdawczego

W końcu II półrocza 2010r. w urzędach pracy woj. podlaskiego zarejestrowanych było 63761 bezrobotnych. W porównaniu do końca poprzedniego półrocza liczba bezrobotnych zwiększyła się o 5315 osób, tj. o 9,1%, natomiast w stosunku do II półrocza ubiegłego roku zwiększyła się o 2592 osoby, tj. o 4,2%. Stopa bezrobocia wyniosła dla województwa 13,2%, tj. o 1,0 punkt proc. więcej niż w końcu I półrocza 2010r. i o 0,4 punktu procentowego więcej niż przed rokiem.

W populacji bezrobotnych dominują osoby, posiadające zawód. W końcu II półrocza 2010r. zbiorowość ta liczyła 48802 osoby (76,5% ogółu bezrobotnych w województwie) i w ciągu roku zwiększyła się o 2042 osoby, tj. o 4,4%. Bez zawodu natomiast było 14959 zarejestrowanych bezrobotnych (23,5%), tj. o 550 osób więcej niż w końcu II półrocza 2009r. (o 3,8%).

Statystyka dla osób bezrobotnych poprzednio pracujących sporządzana jest według zawodu, w jakim bezrobotni ci poszukują pracy i do wykonywania tego zawodu mają odpowiednie kwalifikacje potwierdzone świadectwem szkolnym lub innym dokumentem, bądź odpowiednim, minimum rocznym, stażem pracy w danym zawodzie. Natomiast grupa bezrobotnych bez zawodu obejmuje osoby, które nie posiadają świadectwa czy dyplomu ukończenia szkoły lub odpowiedniego kursu oraz osoby, które nie posiadają udokumentowanej ciągłości pracy w okresie minimum 1 roku w tym samym zawodzie. Są to głównie osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej oraz z wykształceniem średnim ogólnokształcącym.

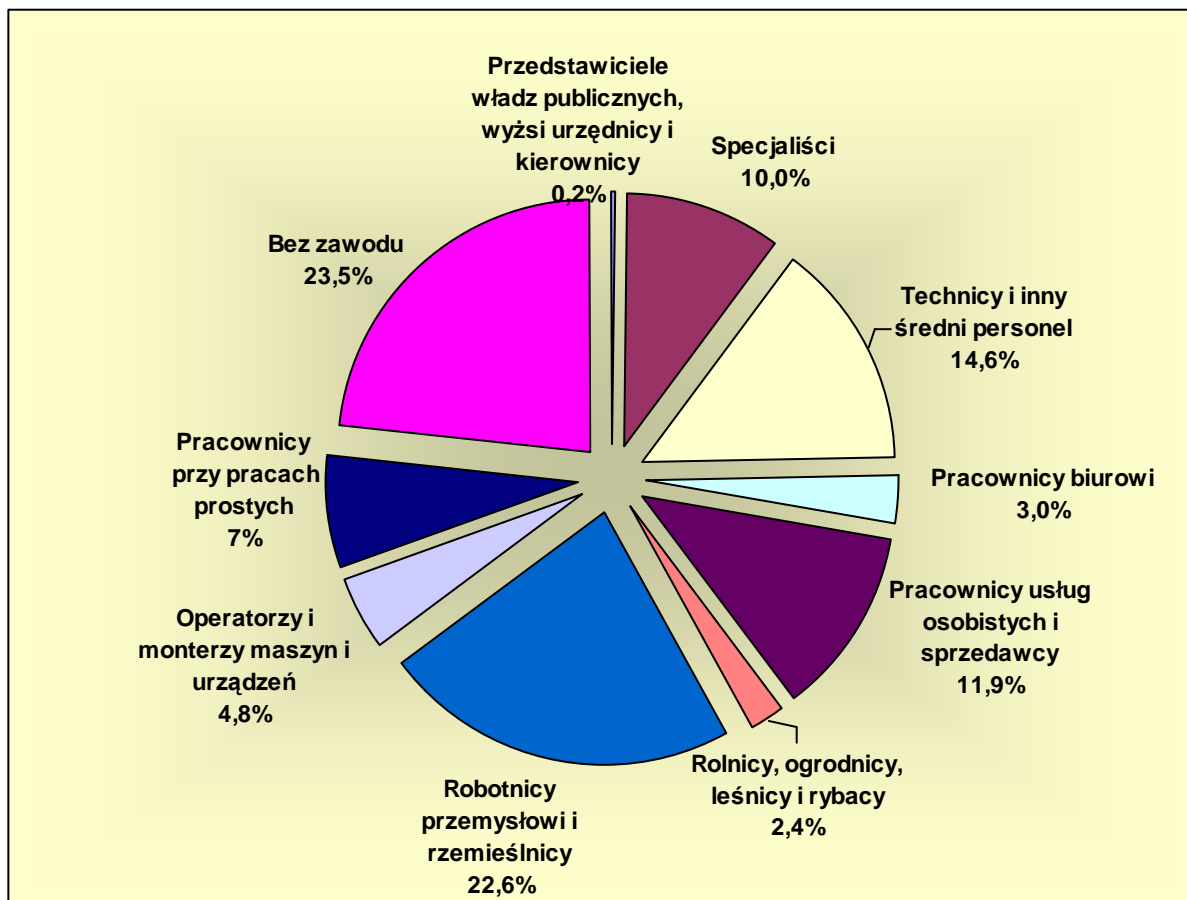
Tab. 5 Bezrobotni zarejestrowani w końcu II półrocza 2010r. wg wielkich grup zawodów

Grupy zawodów (nazwa grupy wielkiej)	II półrocze 2010r.	
	liczba	%
Ogółem, z tego:	63761	100,0
1. Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	129	0,2
2. Specjaliści	6367	10,0
3. Technicy i inny średni personel	9324	14,6
4. Pracownicy biurowi	1890	3,0
5. Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	7555	11,8
6. Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	1538	2,4
7. Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	14400	22,6
8. Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	3053	4,8
9. Pracownicy przy pracach prostych	4540	7,1
10. Siły zbrojne	6	0,01
Bez zawodu	14959	23,5

Podobnie jak w latach poprzednich, struktura zawodowa zarejestrowanych w końcu II półrocza 2010r. bezrobotnych zdominowana była przez 3 wielkie grupy zawodów, a mianowicie: robotników przemysłowych i rzemieślników (22,6% ogółu bezrobotnych), techników i inny średni personel (14,6%) oraz pracowników usług osobistych i sprzedawców (11,8%). Najmniej licznie z kolei reprezentowani byli wśród bezrobotnych przedstawiciele sił zbrojnych (0,01% ogółu) i przedstawiciele władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników (0,2%), rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy (2,4%) oraz pracownicy biurowi (3,0%).

Przyglądając się bliżej poszczególnym specjalnościom na poziomie wyższego wykształcenia, należy podkreślić, że od kilku lat najliczniejszą grupę stanowią specjaliści do spraw administracji i rozwoju (1675 osób), ekonomiści (602 osoby), nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (533 osoby), wizytatorzy i specjaliści metod nauczania (516 osób), specjaliści do spraw reklamy i marketingu (410 osób), specjaliści z dziedziny prawa gdzie indziej niesklasyfikowani (324 osoby), specjaliści w zakresie rolnictwa, leśnictwa i pokrewni (315 osób), filolodzy i tłumacze (302 osoby), filozofowie, historycy i politolodzy (250 osób), inżynierowie mechanicy (214 osób), archeolodzy, socjolodzy i pokrewni (200).

Wykres 1. Struktura zawodowa bezrobotnych w woj. podlaskim wg wielkich grup zawodów (stan w końcu II półrocza 2010r.)

Poniżej przedstawiono ranking, w którym zostało uwzględnionych 29 elementarnych (4-cyfrowych) najczęściej występujących wśród bezrobotnych grup zawodów (zarejestrowani bezrobotni stanowili co najmniej 1,0% ogółu bezrobotnych w województwie).

**Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim
w II półroczu 2010r.**

Tab. 6. Lista rankingowa 29 grup zawodów najczęściej występujących wśród bezrobotnych w woj. podlaskim (stan w końcu II półrocza 2010r.)

Lp	Kod zaw.	Nazwa elementarnej grupy zawodów	II półrocze 2010r.	
			liczba	% do ogó- łu bezrob.
1.	5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	4709	7,4
2.	7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	2060	3,2
3.	3115	Technicy mechanicy	1968	3,1
4.	3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokr.	1955	3,1
5.	7222	Ślusarze i pokrewni	1790	2,8
6.	2422	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	1675	2,6
7.	5120	Kucharze	1584	2,5
8.	7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	1557	2,4
9.	7522	Stolarze meblowi i pokrewni	1453	2,3
10.	3142	Technicy rolnictwa i pokrewni	1441	2,3
11.	7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	1313	2,1
12.	9313	Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	1313	2,1
13.	7112	Murarze i pokrewni	1250	2,0
14.	9112	Pomoce i sprzętaczkę biurowe, hotelowe i pokrewne	1206	1,9
15.	9329	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	1137	1,8
16.	3119	Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani	1037	1,6
17.	5153	Gospodarze budynków	1011	1,6
18.	7412	Elektromechanicy i elektromonterzy	972	1,5
19.	7223	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokr.	858	1,3
20.	7233	Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysł.	834	1,3
21.	5141	Fryzjerzy	776	1,2
22.	4110	Pracownicy obsługi biurowej	758	1,2
23.	8341	Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych	747	1,2
24.	3112	Technicy budownictwa	745	1,2
25.	6130	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	729	1,1
26.	7318	Rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów	657	1,0
27.	7533	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	657	1,0
28.	3144	Technicy technologii żywności	656	1,0
29.	7126	Hydraulicy i monterzy instalacji sanitarnych	635	1,0

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w II półroczu 2010r.

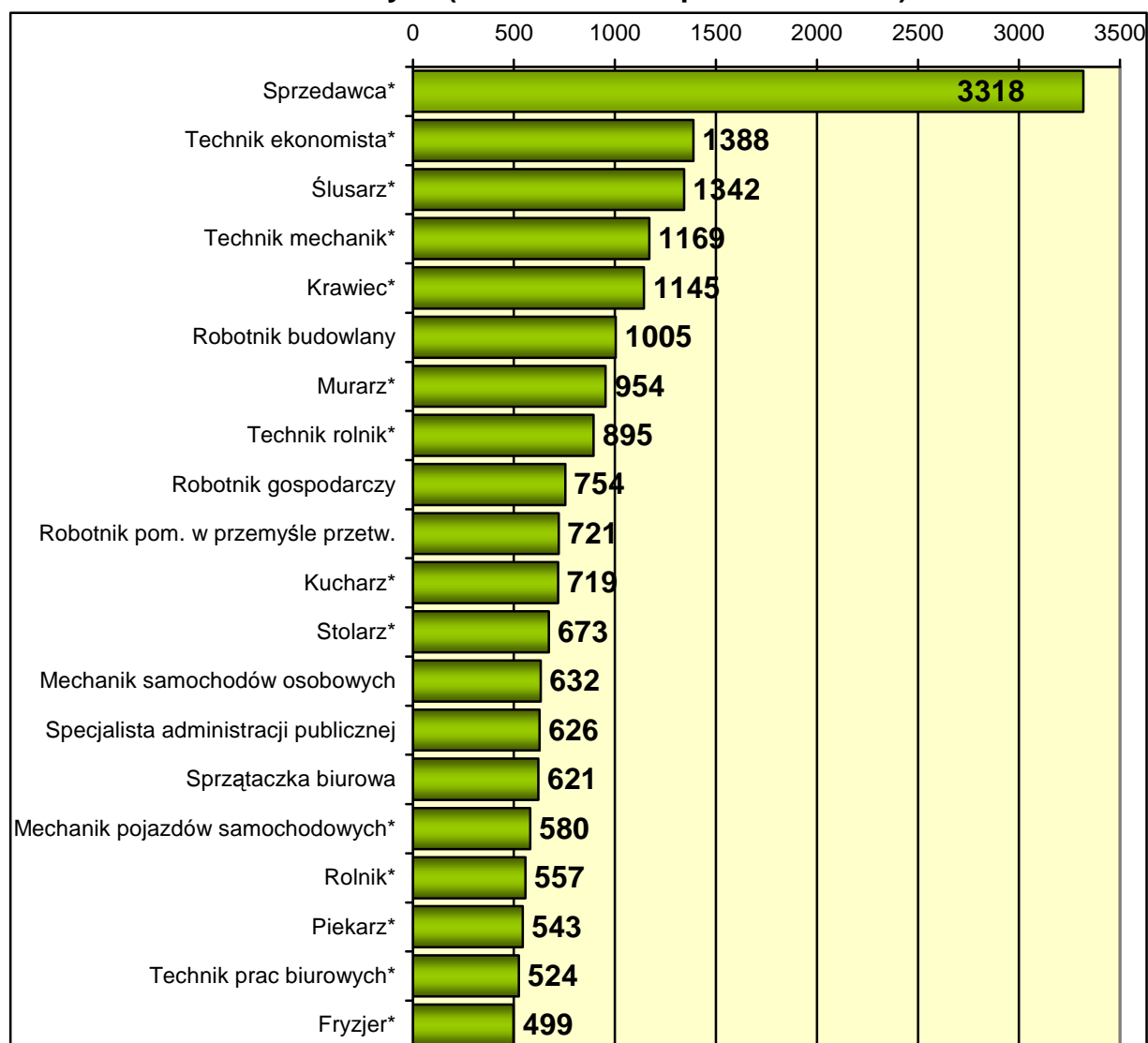
Podobnie jak w latach poprzednich, na czele rankingu uplasowali się sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) - najliczniejsza wśród osób bezrobotnych grupa zawodowa, licząca 4709 osób, tj. 7,4% ogółu bezrobotnych. Mimo że do tej grupy adresowanych jest najwięcej propozycji zatrudnienia, jest to jeden z najbardziej nadwyżkowych zawodów na podlaskim rynku pracy.

Kolejne pozycje na powyższej liście są zdominowane przez przedstawicieli dwóch wielkich grup zawodów: robotników przemysłowych i rzemieślników (głównie mechaników pojazdów samochodowych, ślusarzy, mechaników maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych, ustawiaczy-operatorów obrabiarek skrawających do metali, hydraulików i monterów instalacji sanitarnych, a także krawców, szwaczki, stolarzy, murarzy, piekarzy) oraz techników i innego średniego personelu (średniego personelu do spraw statystyki i techników: t. mechaników, t. rolników, t. budownictwa, t. technologii żywności). Większość z wymienionych zawodów należy do grupy nadwyżkowych.

W rankingu zawodów najliczniej reprezentowanych przez zarejestrowanych bezrobotnych wystąpił również zawód z grupy specjalistów: na poz. 6 specjalista do spraw administracji i rozwoju (1675 osób, tj. 2,6% ogółu bezrobotnych), będący zawodem nadwyżkowym na podlaskim rynku pracy.

Wykres 2. Ranking 20 specjalności najczęściej występujących wśród podlaskich bezrobotnych (stan w końcu II półrocza 2010r.)

1.3 Struktura zawodowa bezrobotnych wg płci

W zbiorowości bezrobotnych zarejestrowanych w końcu II półrocza 2010r. kobiety stanowiły 47,4% (30210), a mężczyźni 52,6% (33551). W ciągu roku liczba bezrobotnych kobiet zwiększyła się o 2061 (o 7,3%), a mężczyzn o 531 (o 1,6%). Udział kobiet zwiększył się o 1,4 punktu proc. (w końcu II półrocza 2009r. wynosił on 46,0%).

**Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim
w II półroczu 2010r.**

Tab. 7 Bezrobotni w woj. podlaskim wg wielkich grup zawodów w podziale na płeć (stan w końcu II półrocza 2010 roku)

Grupy zawodów (nazwa grupy wielkiej)	Bezrobotni ogółem		z tego:			
			Kobiety		Mężczyźni	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%
Ogółem, z tego:	63761	100,0	30210	100,0	33551	100,0
1. Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	129	0,2	42	0,1	87	0,3
2. Specjaliści	6367	10,0	4095	13,6	2272	6,8
3. Technicy i inny średni personel	9324	14,6	4756	15,7	4568	13,6
4. Pracownicy biurowi	1890	3,0	1299	4,3	591	1,8
5. Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	7555	11,8	5754	19,0	1801	5,4
6. Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	1538	2,4	789	2,6	749	2,2
7. Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	14400	22,6	3489	11,5	10911	32,5
8. Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	3053	4,8	732	2,4	2321	6,9
9. Pracownicy przy pracach prostych	4540	7,1	1866	6,2	2674	8,0
10. Siły zbrojne	6	0,01	0	0,0	6	0,02
Bez zawodu	14959	23,5	7388	24,5	7571	22,6

Struktura zawodowa bezrobotnych kobiet zdecydowanie różni się od struktury zawodowej bezrobotnych mężczyzn. Wśród kobiet większy udział zaznaczył się w grupach zawodowych związanych z wyższym i średnim poziomem wykształcenia. I tak: 13,6% bezrobotnych kobiet stanowiły specjalistki, podczas gdy wśród mężczyzn odsetek osób z wyższym wykształceniem wyniósł zaledwie 6,8%. Podobnie wyraźne różnice zaznaczyły się w stosunku do osób zaliczanych do grupy zawodowej pracowników biurowych (4,3% wśród bezrobotnych kobiet i 1,8% wśród bezrobotnych mężczyzn) i w mniejszym stopniu - w grupie techników i innego średniego personelu (15,7% wśród bezrobotnych kobiet i 13,6% wśród bezrobotnych mężczyzn). Największe dysproporcje, jeśli chodzi o przewagę kobiet, dotyczą jednak grupy pracowników usług osobistych i sprzedawców (19,0% wśród bezrobotnych kobiet i tylko 5,4% wśród bezrobotnych mężczyzn).

Z kolei w grupie bezrobotnych mężczyzn większy udział mieli robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (32,5% wśród bezrobotnych mężczyzn i 11,5% wśród bezrobotnych kobiet), operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń (6,9% wśród bezrobotnych mężczyzn i 2,4% wśród bezrobotnych kobiet) oraz pracownicy przy pracach prostych

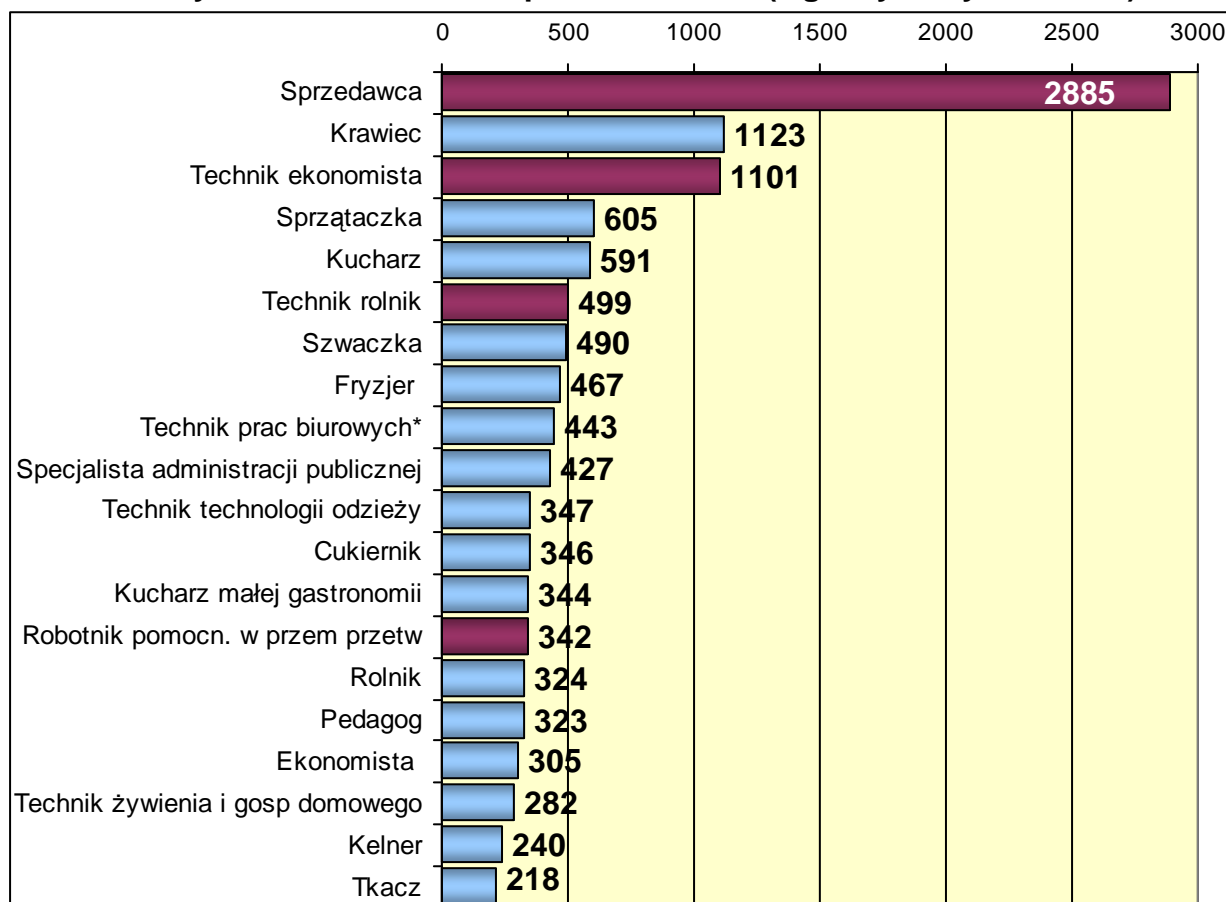
Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w II półroczu 2010r.

(8,0% wśród bezrobotnych mężczyzn i 6,2% wśród bezrobotnych kobiet), czyli przedstawiciele grup zawodów związanych z niższymi poziomami wykształcenia.

Wyraźnie zarysowały się też grupy zawodowe zdominowane przez jedną płęć. I tak, do grup zawodowych obejmujących samych bezrobotnych mężczyzn można zaliczyć m.in.: mechaników pojazdów samochodowych, kierowców samochodów ciężarowych, samochodów osobowych, ciągników rolniczych, mechaników-operatorów maszyn i urządzeń, zawody w budownictwie: blacharzy, murarzy, posadzkarzy, elektryków, robotników budowlanych, a także ślusarzy, spawaczy, drwali/pilarzy.

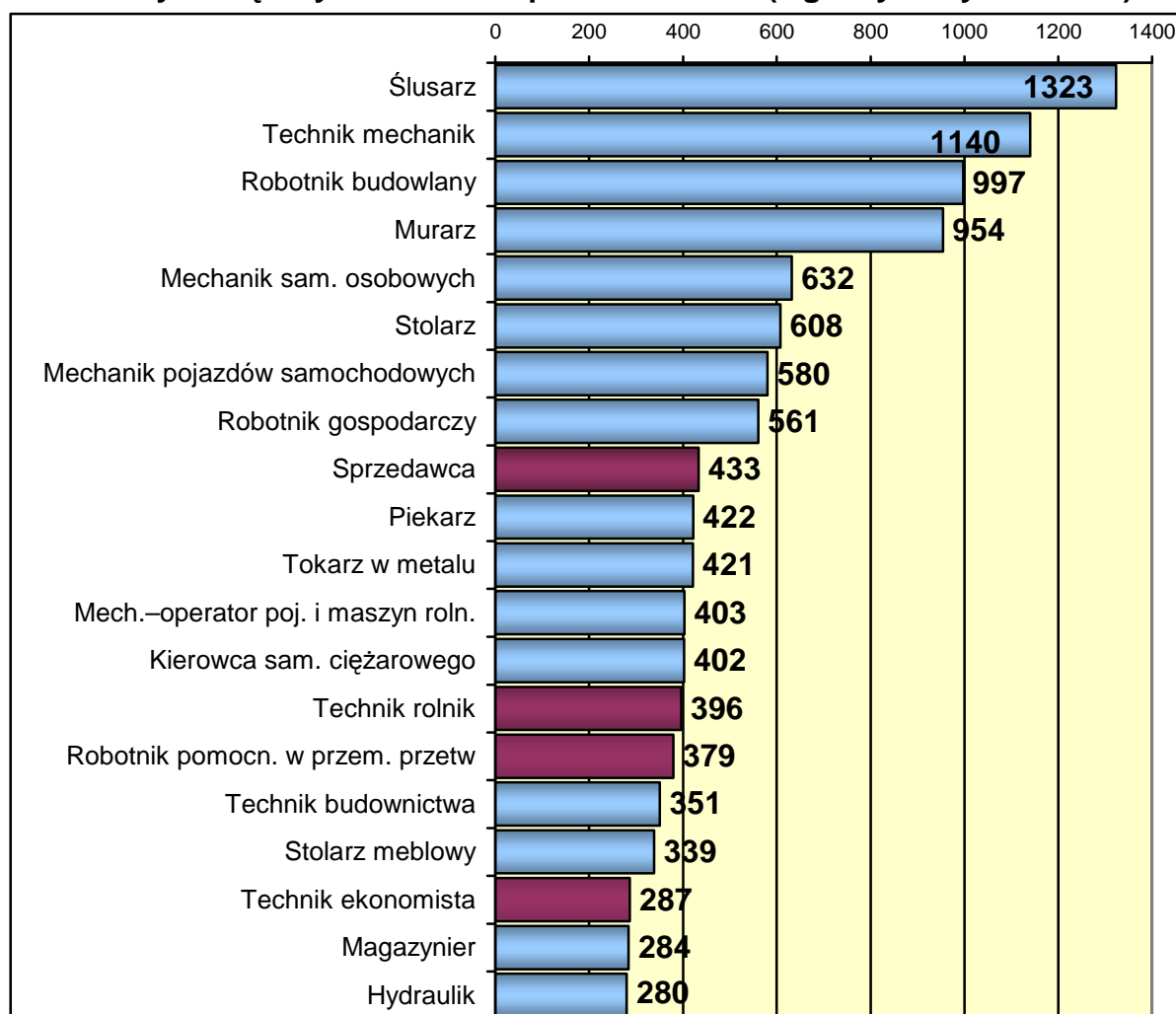
Z kolei do najbardziej sfeminizowanych grup zawodowych należą już tradycyjnie: nauczyciele przedszkoli, położne, pielęgniarki, opiekunki dziecięce, domowe, siostry PCK, kosmetyczki, fryzjerzy, księgowi, sekretarki, recepcjoniści, kasjerzy biletowi, szwaczki, krawcy, technicy technologii odzieży, a także prędkarze, pokojowe, sprzątaczkę biurowe.

Wykres 3. Ranking 20 zawodów najczęściej występujących wśród bezrobotnych kobiet w końcu II półrocza 2010r. (wg 6-cyfrowych kodów)

Kolorem ciemniejszym zaznaczono zawody powtarzające się wśród kobiet i mężczyzn.

Wykres 4. Ranking 20 zawodów najczęściej występujących wśród bezrobotnych mężczyzn w końcu I półrocza 2010r. (wg 6-cyfrowych kodów)

Kolorem ciemniejszym zaznaczono zawody powtarzające się wśród kobiet i mężczyzn.

Zróznicowanie zawodowe między tymi dwiema grupami bezrobotnych jest duże. Ranking najliczniejszych zawodów bezrobotnych kobiet zdominowany był przez zawody związane ze sferą handlu i usług (sprzedawca, kosmetyczka, fryzjer, krawiec, sprzątaczką) oraz z pracami biurowymi, księgowością; wystąpiły tu również zawody związane z wykształceniem wyższym (specjalista administracji publicznej, pedagog, ekonomista). Z kolei bezrobotni mężczyźni licznie reprezentowali zawody budowlane, zawody związane z kierowaniem i naprawą pojazdów samochodowych oraz z przemysłem przetwórczym i maszynowym.

1.4 Struktura zawodowa bezrobotnych absolwentów

Grupą bezrobotnych, objętą monitoringiem zawodów deficytowych i nadwyżkowych są osoby będące w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki w szkole, ukończenia kursów zawodowych trwających co najmniej 24 miesiące lub od nabycia uprawnień do wykonywania zawodu przez niepełnosprawnych, zwane w skrócie absolwentami. Grupa ta obejmowała w końcu II półrocza 2010r. 4449 osób bezrobotnych i stanowiły one 7,0% ogółu bezrobotnych. W ciągu roku liczba bezrobotnych absolwentów zwiększyła się o 177 osób, tj. o 4,1%, a udział tej grupy wśród ogółu bezrobotnych pozostał bez zmian.

Tab. 8 Bezrobotni absolwenci w woj. podlaskim wg wielkich grup zawodów (stan w końcu II półrocza 2010 roku)

Grupy zawodów (nazwa grupy wielkiej)	Bezrobotni ogółem		w tym absolwenci	
	liczba	%	liczba	%
Ogółem, z tego:	63761	100,0	4449	100,0
1. Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	129	0,2	4	0,1
2. Specjaliści	6367	10,0	1230	27,6
3. Technicy i inny średni personel	9324	14,6	797	17,9
4. Pracownicy biurowi	1890	3,0	98	2,2
5. Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	7555	11,8	394	8,9
6. Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	1538	2,4	23	0,5
7. Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	14400	22,6	362	8,1
8. Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	3053	4,8	44	1,0
9. Pracownicy przy pracach prostych	4540	7,1	72	1,6
10. Siły zbrojne	6	0,01	0	0,0
Bez zawodu	14959	23,5	1425	32,0

Struktura zawodowa bezrobotnych absolwentów różni się zdecydowanie od struktury ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.

Wśród bezrobotnych absolwentów najliczniej reprezentowaną grupą zawodową są specjaliści. W końcu II półrocza 2010r. do grupy tej zaliczono 1230 osób i stanowiły one 27,6% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych absolwentów. Wśród ogółu

**Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim
w II półroczu 2010r.**

bezrobotnych osoby z wyższym wykształceniem stanowiły 10,0%. Udział specjalistów wśród bezrobotnych absolwentów jest więc 2,8-krotnie większy niż w ogólnej zbiorowości bezrobotnych.

Drugą pod względem liczebności grupą zawodową wśród bezrobotnych absolwentów są technicy i inny średni personel – w końcu II półrocza 2010r. zarejestrowanych było 797 osób. Stanowiły one 17,9% bezrobotnych absolwentów i było to o 3,3 punktu proc. więcej niż wynosił udział tej grupy zawodowej wśród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.

Wysoki jest też w populacji bezrobotnych absolwentów udział osób nie posiadających żadnego zawodu i znacznie przewyższa on analogiczny wskaźnik w ogólnej liczbie bezrobotnych: odpowiednio 32,0% wobec 23,5% (przed rokiem 31,1% wobec 23,6%).

Tab. 9 Lista rankingowa zawodów najczęściej występujących wśród bezrobotnych absolwentów w woj. podlaskim (stan w końcu II półrocza 2010r.)

Lp	Kod zaw.	Nazwa elementarnej grupy zawodów	II półrocze 2010r.	
			liczba	% do ogółu bezrob. absolw.
1.	2422	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	340	7,6
2.	5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	216	4,9
3.	3115	Technicy mechanicy	200	4,5
4.	3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	188	4,2
5.	7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	147	3,3
6.	5120	Kucharze	141	3,2
7.	2351	Wizytatorzy i specjaliści metod nauczania	121	2,7
8.	2619	Specjaliści z dziedziny prawa gdzie indziej niesklasyfikowani	118	2,6
9.	3142	Technicy rolnictwa i pokrewni	116	2,6
10.	5141	Fryzjerzy	106	2,4
11.	2421	Specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	106	2,4
12.	2631	Ekonomiści	97	2,2
13.	2643	Filolodzy i tłumacze	90	2,0
14.	7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	88	2,0
15.	3512	Technicy wsparcia informatycznego i technicznego	84	1,9
16.	3144	Technicy technologii żywności	77	1,7
17.	2330	Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego)	65	1,5
18.	3220	Dietetycy i żywieniowcy	65	1,5

**Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim
w II półroczu 2010r.**

Lp	Kod zaw.	Nazwa elementarnej grupy zawodów	II półrocze 2010r.	
			liczba	% do ogółu bezrob. absolw.
19.	2133	Specjaliści do spraw ochrony środowiska	63	1,4
20.	2132	Specjaliści w zakresie rolnictwa, leśnictwa i pokrewni	60	1,4
21.	2632	Archeolodzy, socjolodzy i pokrewni	60	1,4
22.	3112	Technicy budownictwa	51	1,2

Wśród zarejestrowanych bezrobotnych absolwentów szkół najliczniej wystąpiły osoby z wykształceniem wyższym i średnim.

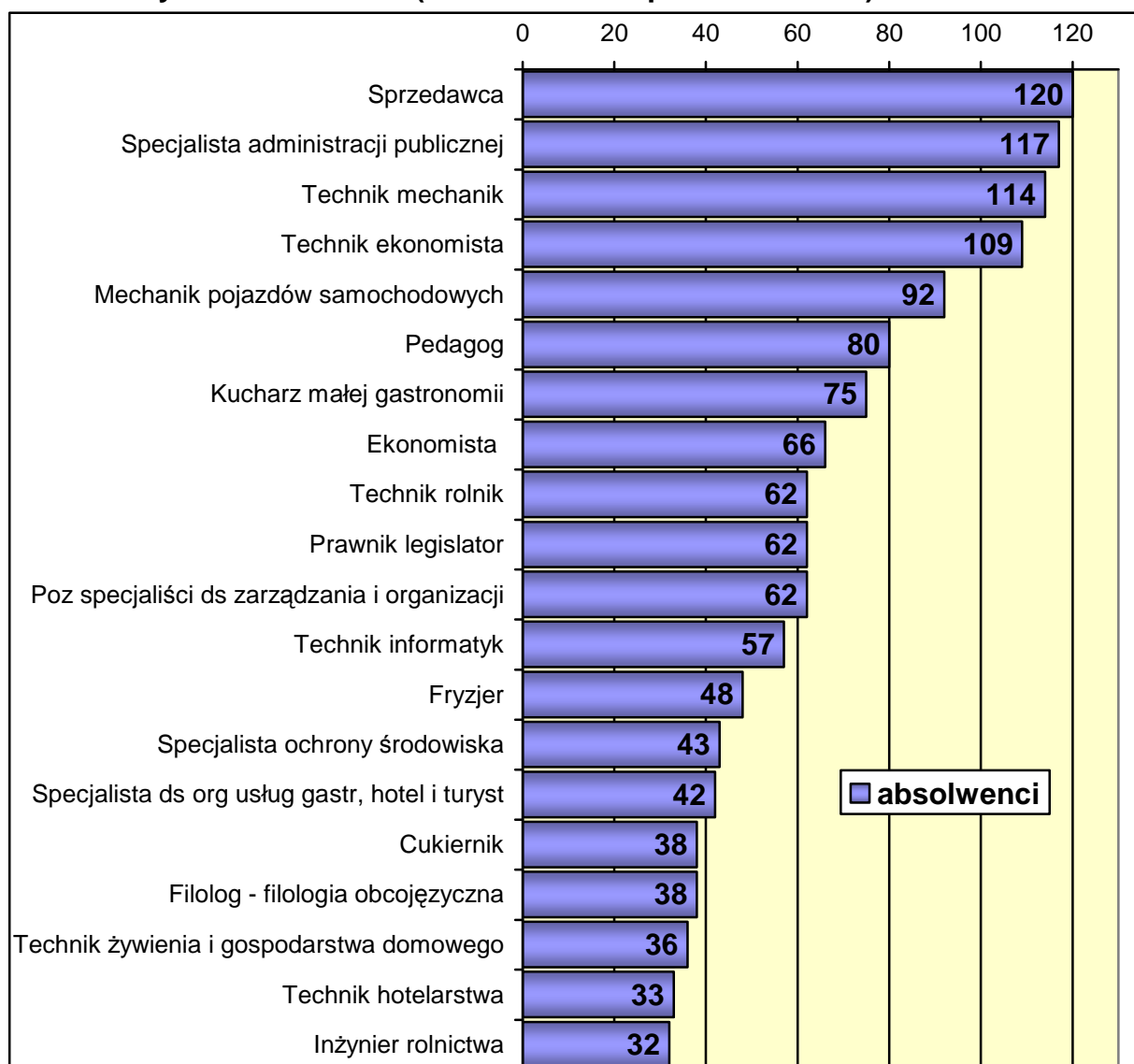
Wśród bezrobotnych absolwentów wyższych uczelni najwięcej było specjalistów do spraw administracji i rozwoju (340 osób – 7,6%), wizytatorów i specjalistów metod nauczania (121 osób – 2,7%), specjalistów z dziedziny prawa gdzie indziej niesklasyfikowanych (118 osób – 2,6%), specjalistów do spraw zarządzania i organizacji (106 osób – 2,4%).

Z kolei największe grupy zawodowe bezrobotnych absolwentów szkół średnich to: technicy mechanicy (200 osób – 4,5%), średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych (188 osób – 4,2% ogółu absolwentów), technicy rolnictwa i pokrewni (116 osób – 2,6%)

Dość licznie reprezentowani byli również wśród bezrobotnych absolwentów przyszli sprzedawcy (216 osób – 4,9% ogółu zarejestrowanych absolwentów) i mechanicy pojazdów samochodowych (147 osób – 3,3%).

Wykres 5. Ranking 20 zawodów najczęściej występujących wśród bezrobotnych absolwentów (stan w końcu II półrocza 2010r.)

W powyższym rankingu najliczniejszych zawodów bezrobotnych absolwentów, w odróżnieniu od rankingu zawodów przedstawionego dla ogółu bezrobotnych, wystąpiła duża liczba zawodów z grupy specjalistów (9 pozycji) oraz techników i innego średniego personelu. Brak tu natomiast zawodów z grupy pracowników przy pracach prostych, zawodów robotników budowlanych i robotników pomocniczych w przemyśle.

1.5 Zawody generujące długotrwałe bezrobocie w woj. podlaskim

Inną z grup bezrobotnych, objętych monitoringiem zawodów deficytowych i nadwyżkowych są osoby długotrwałe bezrobotne (tj. pozostające bez pracy ponad 12 miesięcy). Wśród ogółu bezrobotnych woj. podlaskiego grupa ta stanowiła w końcu II półrocza 2010r. 26,0% (16594 osoby) i w stosunku do stanu z końca II półrocza 2009r. zwiększyła się o 3537 osób, tj. o 27,1%. Jest to grupa bezrobotnych, której sytuacja uległa pogorszeniu w stopniu znacznie większym niż wśród ogółu bezrobotnych, wśród których poziom bezrobocia zwiększył się w tym okresie o 4,2%.

Tab. 10 Długotrwałe bezrobotni w woj. podlaskim wg wielkich grup zawodów (stan w końcu II półrocza 2010 roku)

Grupy zawodów (nazwa grupy wielkiej)	Bezrobotni ogółem		Długotrwałe bezrobotni	
	liczba	%	liczba	%
Ogółem, z tego:	63761	100,0	16594	100,0
1. Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	129	0,2	36	0,2
2. Specjaliści	6367	10,0	1069	6,4
3. Technicy i inny średni personel	9324	14,6	2265	13,6
4. Pracownicy biurowi	1890	3,0	601	3,6
5. Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	7555	11,8	2318	14,0
6. Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	1538	2,4	563	3,4
7. Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	14400	22,6	4959	29,9
8. Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	3053	4,8	1140	6,9
9. Pracownicy przy pracach prostych	4540	7,1	1881	11,3
10. Siły zbrojne	6	0,01	4	0,02
Bez zawodu	14959	23,5	1758	10,6

Długotrwałe bezrobotni to w woj. podlaskim w przeważającej mierze osoby pracujące poprzednio jako robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 29,9% ogółu długotrwałe bezrobotnych (wobec 22,6%-udziału w ogólnej liczbie bezrobotnych), pracownicy usług osobistych i sprzedawcy – 14,0% (wobec 11,8%), technicy i inny średni personel – 13,6% (wobec 14,6%) oraz pracownicy zatrudnieni przy pracach prostych – 11,3% (wobec 7,1%). Najmniej licznie wśród osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy występowały rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy - 3,4% (wo-

**Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim
w II półroczu 2010r.**

bec 2,4%), pracownicy biurowi – 3,6% (wobec 3,0%) oraz specjaliści, którzy stanowili 6,4% długotrwale bezrobotnych (wobec 10,0% wśród ogółu bezrobotnych).

W zbiorowości osób długotrwale bezrobotnych najliczniej reprezentowane były (podobnie jak przed rokiem) następujące 4-cyfrowe grupy zawodowe:

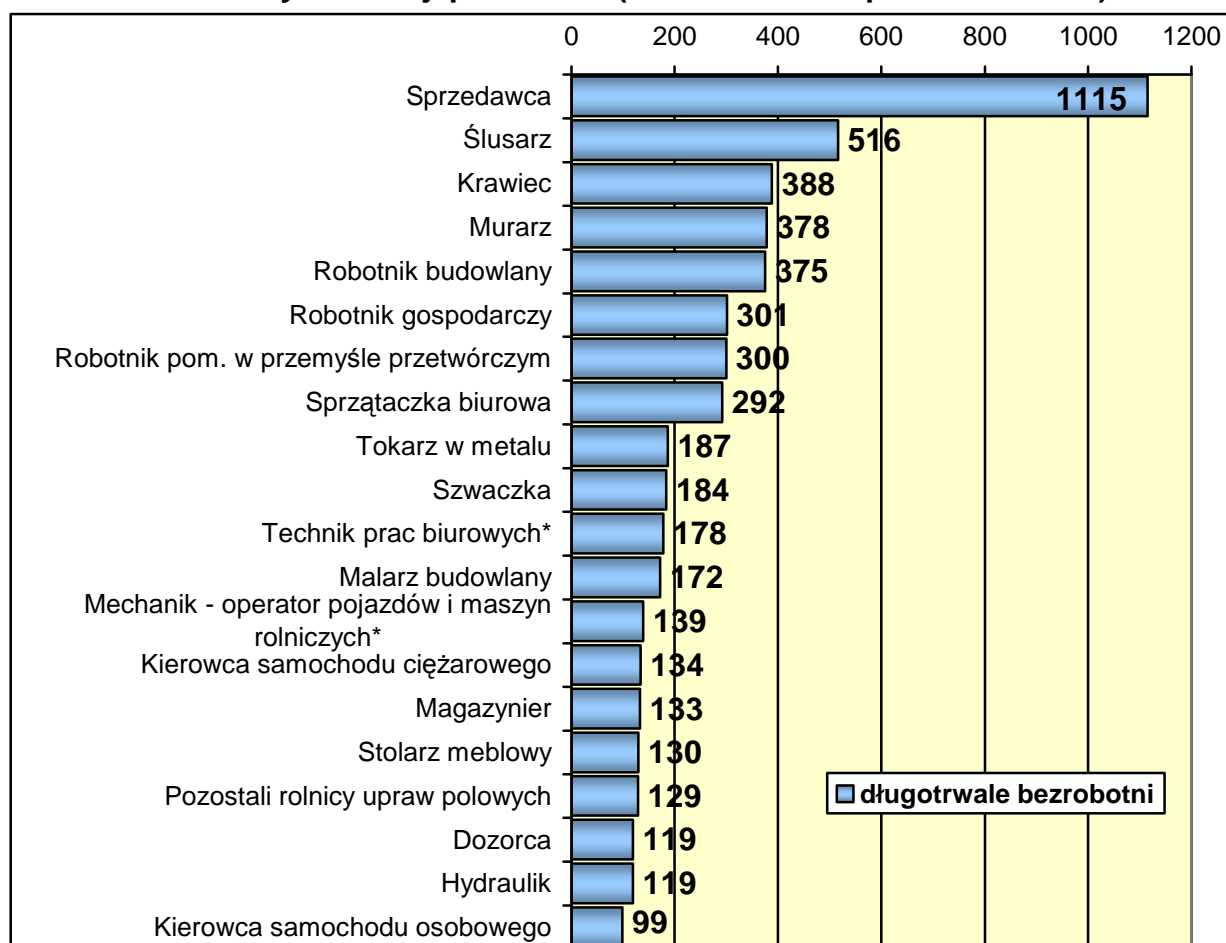
Tab. 11. Lista rankingowa zawodów najczęściej występujących wśród osób długotrwale bezrobotnych w woj. podlaskim (stan w końcu II półrocza 2010r.)

Lp	Kod zaw.	Nazwa elementarnej grupy zawodów	II półrocze 2010r.	
			liczba	% do ogółu długotrwale bezr.
1.	5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	1306	7,9
2.	7222	Ślusarze i pokrewni	585	3,5
3.	9112	Pomoce i sprzętaczkę biurowe, hotelowe i pokrewne	488	2,9
4.	7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	454	2,7
5.	7112	Murarze i pokrewni	425	2,6
6.	9313	Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	419	2,5
7.	7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	398	2,4
8.	3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	398	2,4
9.	9329	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	387	2,3
10.	3115	Technicy mechanicy	359	2,2
11.	7522	Stolarze meblowi i pokrewni	350	2,1
12.	5153	Gospodarze budynków	347	2,1
13.	7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	343	2,1
14.	5120	Kucharze	324	2,0
15.	3142	Technicy rolnictwa i pokrewni	302	1,8

Wymienione grupy zawodowe należą jednocześnie do najliczniejszych subpopulacji bezrobotnych i związane są z niższymi poziomami wykształcenia.

Wykres 6. Ranking*) zawodów najliczniej występujących wśród osób długotrwanie bezrobotnych w woj. podlaskim (stan w końcu II półrocza 2010r.)

*) Ranking obejmuje 20 zawodów (wg 6-cyfrowych kodów), w których długotrwanie bezrobotni stanowili co najmniej 33,3% i wystąpili najliczniej.

Wśród zawodów najbardziej obciążonych odsetkiem bezrobotnych długotrwanie najliczniej wystąpiły zawody: sprzedawców, pracowników niewykwalifikowanych w usługach i budownictwie (robotnik budowlany, robotnik pomocniczy w przemyśle, robotnik gospodarczy, dozorca, sprzątaczką), robotników wykwalifikowanych w budownictwie (murarz, malarz budowlany, hydraulik), przemyśle metalowym (ślusarz, tokarz w metalu), odzieżowym (krawiec, szwaczka), a także w zawodach związanych z rolnictwem (pozostali rolnicy upraw polowych, mechanik – operator pojazdów i maszyn rolniczych) oraz kierowcy.

Wskaźnikiem, który pozwala na wskazanie zawodów, w których najwięcej osób bezrobotnych pozostaje bez pracy powyżej 12 miesięcy, jest **wskaźnik długotrwałego bezrobocia w danym zawodzie**. Wskaźnik ten jest liczony jako stosunek liczby długotrwanie bezrobotnych występujących w danym zawodzie do ogólnej liczby

**Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim
w II półroczu 2010r.**

bezrobotnych zarejestrowanych w tym zawodzie. Można więc wysnuć wnioski, że kształcenie w takim zawodzie bez dostosowania programu nauczania do aktualnych potrzeb gospodarki może spowodować w przyszłości długotrwałe problemy ze znalezieniem zatrudnienia.

Poniżej przedstawiono listę rankingową 33 grup zawodów o najwyższym wskaźniku długotrwałego bezrobocia. Listę tę wyłoniono spośród liczących się ilościowo grup zawodów, tj. takich, w których zarejestrowanych było co najmniej 100 osób długotrwałe bezrobotnych, natomiast wskaźnik długotrwałego bezrobocia wyniósł 0,33 lub więcej.

Tab. 12 Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie w woj. podlaskim (stan w końcu II półroczu 2010r.)

Lp	Kod grupy zaw	Nazwa elementarnej grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Liczba długotrwałe bezrobotnych
1	7222	Ślusarze i pokrewni	0,38	585
2	9112	Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewne	0,47	488
3	7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	0,34	454
4	7112	Murarze i pokrewni	0,40	425
5	9313	Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	0,37	419
6	9329	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	0,40	387
7	5153	Gospodarze budynków	0,40	347
8	7223	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	0,38	281
9	7233	Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	0,36	259
10	8341	Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych	0,37	239
11	7318	Rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów	0,42	234
12	7131	Malarze i pokrewni	0,49	216
13	7533	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	0,37	209
14	7126	Hydraulicy i monterzy instalacji sanitarnych	0,38	208
15	6111	Rolnicy upraw polowych	0,43	194
16	9629	Pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	0,48	173
17	8160	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni	0,36	167
18	4321	Magazynierzy i pokrewni	0,36	163
19	9312	Robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	0,39	154

**Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim
w II półroczu 2010r.**

Lp	Kod grupy zaw	Nazwa elementarnej grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Liczba długotrwanie bezrobotnych
20	8332	Kierowcy samochodów ciężarowych	0,33	152
21	7212	Spawacze i pokrewni	0,52	147
22	9333	Robotnicy pracujący przy przeładunku towarów	0,35	142
23	7115	Cieśle i stolarze budowlani	0,33	124
24	6210	Robotnicy leśni i pokrewni	0,44	117
25	7114	Betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni	0,43	117
26	8322	Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych	0,37	112

Jak wynika z powyższego zestawienia, do zawodów w największym stopniu generujących długotrwałe bezrobocie należą zawody **z grupy robotników przemysłowych i rzemieślników**: związane z budownictwem (m.in. murarze, betoniarze, zbrojarze, cieśle i stolarze budowlani, hydraulicy i monterzy instalacji i urządzeń sanitarnych), przemysłem metalowym (spawacze, ślusarze, ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali, operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych, mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych), odzieżowym (krawcy, kuśnierze, kapelusznicy, szwaczki) i kierowcy, **z grupy pracowników przy pracach prostych** (m.in. pomoce i sprzątaczkę biurowe, gospodarze budynków, robotnicy pomocniczy w budownictwie i przemyśle, robotnicy pracujący przy przeładunku towarów). Były to więc zawody związane z przemysłem, usługami prostymi oraz z niższymi poziomami wykształcenia.

2. ANALIZA OFERT PRACY WG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

W ciągu II półrocza 2010r. pracodawcy zgłosili do powiatowych urzędów pracy woj. podlaskiego 11137 ofert pracy, z tego 68,8% dotyczyło miejsc pracy w zakładach sektora prywatnego, a 31,2% - w zakładach sektora publicznego. Oferty pracy subsydiowanej stanowiły ponad 59% wszystkich propozycji zatrudnienia, będących w dyspozycji urzędów pracy. W porównaniu do II półrocza 2009r. liczba ofert pracy zwiększyła się o 330, tj. o 3,1% (10807).

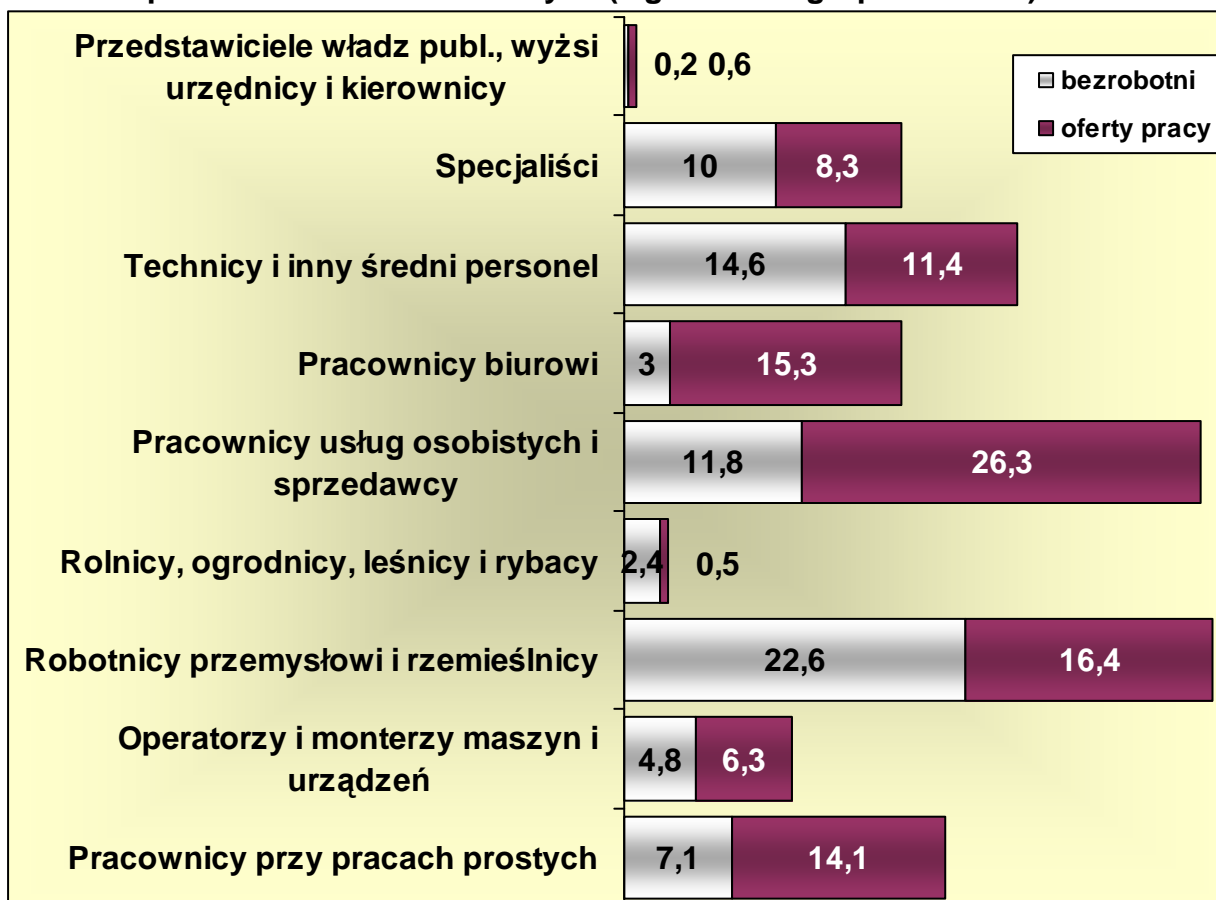
Tab. 13 Struktura ofert pracy wg wielkich grup zawodów w II półroczu 2010r.

Grupy zawodów (nazwa grupy wielkiej)	II półrocze 2010r.	
	Liczba ofert pracy	%
Ogółem, w tym:	11137	100,0
1. Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	62	0,6
2. Specjaliści	924	8,3
3. Technicy i inny średni personel	1268	11,4
4. Pracownicy biurowi	1708	15,3
5. Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	2925	26,3
6. Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	51	0,5
7. Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	1822	16,4
8. Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	701	6,3
9. Pracownicy przy pracach prostych	1569	14,1
10. Siły zbrojne	0	0,0
Bez zawodu	107	1,0

W II półroczu 2010r. najwięcej propozycji pracy skierowanych było do 4 grup zawodowych: pracowników usług osobistych i sprzedawców (26,3%), robotników przemysłowych i rzemieślników (16,4%), pracowników biurowych (15,3%) i pracowników przy pracach prostych (14,1% ogółu ofert).

Najmniej ofert pracy kierowanych było do rolników, ogrodników, leśników i rybaków (0,5%), przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników (0,6% ogółu ofert) oraz operatorów i monterów maszyn i urządzeń (6,3%). Nie było też zapotrzebowania na żołnierzy zawodowych.

Wykres 7. Porównanie struktury zawodowej ofert pracy zgłoszonych do urzędów pracy woj. podlaskiego w II półroczu 2010r. oraz zarejestrowanych w końcu II półroczu 2010r. bezrobotnych (wg wielkich grup zawodów)

Z zestawienia struktury zawodowej ofert pracy zgłaszanych do urzędów pracy i zarejestrowanych bezrobotnych wynika, że największe dysproporcje między podażą pracy a popytem na nią dotyczą: grupy pracowników usług osobistych i sprzedawców (11,8% w strukturze bezrobotnych wobec 26,3% w strukturze ofert pracy), pracowników biurowych (odpowiednio: 3,0% wobec 15,3%), pracowników przy pracach prostych (7,1% wobec 14,1%), a także robotników przemysłowych i rzemieślników (22,6% wobec 16,4%) i rolników, ogrodników, leśników i rybaków (2,4% wobec 0,5%). Najbardziej wyrównane proporcje między podażą i popytem dotyczą specjalistów (10,0% wobec 8,3%) i techników i innego średniego personelu (14,6% wobec 11,4%).

Dokładniejszych informacji na temat popytu na poszczególne zawody dostarczy poniższa lista rankingowa ofert pracy najczęściej zgłaszanych do urzędów pracy. Lista ta obejmuje 19 grup zawodów, w których w II półroczu 2010r. zgłoszono w skali województwa co najmniej 100 ofert pracy.

Tab. 14. Ranking ofert pracy (wg 4-cyfrowych grup zawodów) zgłoszonych w II półroczu 2010r.

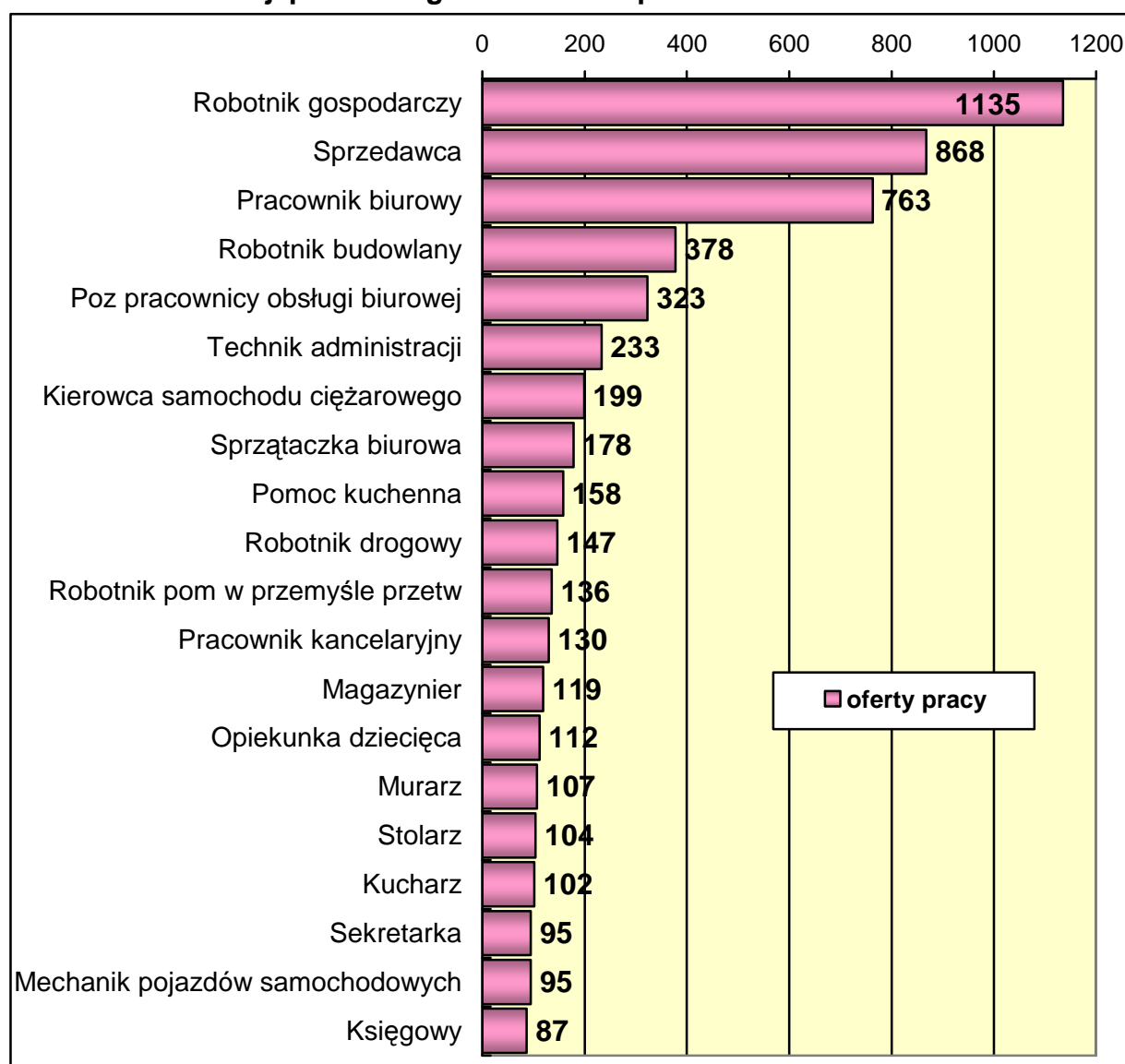
Lp	Kod zawodu	Nazwa elementarnej grupy zawodów	Oferty pracy zgłoszone w II półroczu 2010r.	
			liczba	%
1.	4110	Pracownicy obsługi biurowej	1234	11,1
2.	5153	Gospodarze budynków	1149	10,3
3.	5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	1020	9,1
4.	9313	Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	383	3,4
5.	9112	Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewne	312	2,8
6.	3343	Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	283	2,5
7.	9329	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	230	2,1
8.	8332	Kierowcy samochodów ciężarowych	212	1,9
9.	7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	162	1,5
10.	9412	Pomoce kuchenne	160	1,4
11.	9312	Robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	159	1,4
12.	7223	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	154	1,4
13.	7522	Stolarze meblowi i pokrewni	151	1,4
14.	5120	Kucharze	149	1,3
15.	4321	Magazynierzy i pokrewni	134	1,2
16.	3259	Średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany	129	1,2
17.	7112	Murarze i pokrewni	118	1,1
18.	7212	Spawacze i pokrewni	113	1,0
19.	9629	Pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	113	1,0

Jak wynika z powyższego zestawienia oraz podobnych zestawień z poprzednich lat, preferencje pracodawców szukających pracowników za pośrednictwem powiatowych urzędów pracy nie zmieniają się. W strukturze zawodowej ofert zaznaczyła się przewaga 3 grup zawodów, których udział wyniósł łącznie ponad 30% wszystkich propozycji zatrudnienia, tj.: pracownicy obsługi biurowej – 1234 (11,1%), gospodarze budynków – 1149 (10,3% ogółu ofert) oraz sprzedawcy sklepowi – 1020 (9,1%).

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w II półroczu 2010r.

Dalsze pozycje w rankingu zostały zdominowane przez oferty pracy dla **pracowników przy pracach prostych** (pomoce i sprzętaczkę biurowe, hotelowe, pomoce kuchenne, robotnicy pomocniczy w budownictwie, przemyśle, robotnicy przy pracach prostych), **robotników przemysłowych i rzemieślników** (murarzy, stolarzy meblowych, mechaników pojazdów samochodowych, spawaczy, ustawiaczy i operatorów obrabiarek do metali), **kierowców samochodów ciężarowych** oraz dla **pracowników biurowych i pracowników handlu i usług** (pracowników administracyjnych i sekretarzy biura zarządu, pracowników obsługi biurowej, średniego personelu do spraw zdrowia, sprzedawców, gospodarzy budynków, magazynierów, kucharzy).

Wykres 8. Ranking ofert pracy najczęściej zgłaszanych przez pracodawców do PUP woj. podlaskiego w okresie II półrocza 2010r.

3. ANALIZA BEZROBOCIA I OFERT PRACY WEDŁUG RODZAJU DZIAŁALNOŚCI OSTATNIEGO MIEJSCA PRACY (WG SEKCJI PKD)

Statystyka bezrobotnych według sekcji PKD (Polskiej Klasyfikacji Działalności) określa przynależność ostatniego pracodawcy osoby bezrobotnej do odpowiedniej sekcji i sektora własności.

W woj. podlaskim wśród bezrobotnych dominowały osoby, które pracowały przed nabyciem statusu bezrobotnego. W końcu II półrocza 2010r. zbiorowość ta liczyła 47242 osoby, tj. 74,1% ogółu bezrobotnych (przed rokiem było to 45241 osób, tj. 74,0% ogółu bezrobotnych).

Tab. 15. Struktura bezrobotnych i ofert pracy według Polskiej Klasyfikacji Działalności w woj. podlaskim - II półrocze 2010r.

Sekcje PKD 2007	Bezrobotni				Oferty pracy zgłoszone w II półroczu 2010r.	
	zarejestrowani w II półroczu 2010r.		- stan w końcu II półrocza 2010r.			
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo. i rybactwo	737	2,3	1452	3,1	146	1,3
Górnictwo i wydobywanie	37	0,1	62	0,1	24	0,2
Przetwórstwo przemysłowe	6960	21,7	10957	23,2	1866	16,8
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimat.	92	0,3	124	0,3	32	0,3
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	330	1,0	473	1,0	122	1,1
Budownictwo	3339	10,4	5222	11,1	1278	11,5
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	6218	19,4	9195	19,5	1923	17,3
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	1105	3,5	1411	3,0	282	2,5
Transport i gospodarka magazynowa	926	2,9	1226	2,6	297	2,7
Informacja i komunikacja	282	0,9	326	0,7	92	0,8
Działalność finansowa i ubezpiecz.	389	1,2	570	1,2	259	2,3
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	331	1,0	578	1,2	142	1,3
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	742	2,3	1002	2,1	434	3,9
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	985	3,1	1218	2,6	269	2,4
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpiecz społ.	2556	8,0	3278	6,9	1825	16,4

**Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim
w II półroczu 2010r.**

Sekcje PKD 2007	Bezrobotni				Oferty pracy zgłoszone w II półroczu 2010r.	
	zarejestrowani w II półroczu 2010r.		- stan w końcu II półrocza 2010r.			
Edukacja	1116	3,5	1319	2,8	954	8,6
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	741	2,3	1039	2,2	603	5,4
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	487	1,5	605	1,3	362	3,3
Pozostała działalność usługowa	875	2,7	1352	2,9	226	2,0
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	84	0,3	232	0,5	1	0,01
Organizacje i zespoły eksterytorialne	1	0,0	0	-	0	-
Działalność nie zidentyfikowana	3695	11,5	5601	11,9	0	-
Ogółem	32028	100,0	47242	100,0	11137	100,0

Analiza struktury bezrobotnych według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy wskazuje, że największy ruch kadrowy w II półroczu 2010r. dokonywał się w następujących sekcjach gospodarki województwa podlaskiego:

- przetwórstwo przemysłowe - 6960 nowo zarejestrowanych bezrobotnych (21,7% ogółu nowo zarejestrowanych) i 1866 zgłoszonych ofert pracy (16,8% ogółu ofert),
- handel i naprawa pojazdów samochodowych – 6218 nowo zarejestrowanych bezrobotnych (19,4%) i 1923 oferty (17,3%),
- budownictwo – 3339 nowo zarejestrowanych bezrobotnych (10,4%) i 1278 ofert (11,5%),
- administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne – 2556 nowo zarejestrowanych bezrobotnych (8,0%) i 1825 ofert (16,4%),
- działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi - 1105 nowo zarejestrowanych bezrobotnych (3,5%) i 282 oferty (2,5%),
- działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca – 985 nowo zarejestrowanych bezrobotnych (3,1%) i 269 ofert (2,4%),
- transport i gospodarka magazynowa - 926 nowo zarejestrowanych bezrobotnych (2,9%) i 297 ofert (2,7%).

W porównaniu do II półrocza 2009 roku, w analizowanym półroczu zaobserwowano wzrost liczby ofert pracy głównie w sekcjach: przetwórstwo przemysłowe, budownictwo, transport i gospodarka magazynowa oraz działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi. Zmniejszyła się natomiast liczba

miejsc pracy w handlu i naprawie pojazdów samochodowych oraz administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych.

4. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

Od lat mamy do czynienia z niedostosowaniem systemu kształcenia do wymagań rynku pracy, które powoduje, że funkcjonują na nim zawody, na które zapotrzebowanie ze strony pracodawców w postaci zgłaszanych ofert pracy jest znacznie mniejsze niż liczba osób mających kwalifikacje i chcących pracować w danym zawodzie (**zawody nadwyżkowe**) oraz zawody, w których pracodawcy mają problem ze znalezieniem kandydatów do pracy (**zawody deficytowe**). Nieznaczny procent stanowią natomiast zawody zrównoważone, tj. wykazujące równowagę w zakresie popytu i podaży pracy.

Analizy zawodów deficytowych i nadwyżkowych dokonano na podstawie **wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów**. Jest to procentowy udział liczby zgłoszonych w danym zawodzie ofert pracy w liczbie zarejestrowanych w tym zawodzie bezrobotnych.

Zawody o wskaźniku:

$W_{n,l}^k < 0,9$ to zawody nadwyżkowe,

$0,9 \leq W_{n,l}^k \leq 1,1$ to zawody zrównoważone (wykazujące równowagę na rynku pracy),

$W_{n,l}^k > 1,1$ to zawody deficytowe

Im wyższy wskaźnik, tym większe zapotrzebowanie na pracowników w danym zawodzie.

**Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim
w II półroczu 2010r.**

**Tab. 16. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim
w II półroczu 2010r. (wg grup 2-cyfrowych)**

Lp	Kod grupy zaw	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik intensywności nadwyżki/ deficytu zawodów	
1	"01"	Oficerowie sił zbrojnych	0	X
2	"63"	Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	0	
3	"03"	Żołnierze szeregowi	0	
4	"95"	Sprzedawcy uliczni i pracownicy świadczący usługi na ulicach	0,0000	zawody nadwyżkowe
5	"31"	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	0,0384	
6	"61"	Rolnicy produkcji towarowej	0,0478	
7	"26"	Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	0,0501	
8	"73"	Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	0,0514	
9	"24"	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	0,0825	
10	"35"	Technicy informatycy	0,0828	
11	"21"	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	0,1271	
12	"25"	Specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych	0,1463	
13	"62"	Leśnicy i rybacy	0,1478	
14	"75"	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	0,1487	
15	"74"	Elektrycy i elektronicy	0,1830	
16	"72"	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	0,1865	
17	"22"	Specjaliści do spraw zdrowia	0,1908	
18	"42"	Pracownicy obsługi klienta	0,2543	
19	"32"	Średni personel do spraw zdrowia	0,2784	
20	"23"	Specjaliści nauczania i wychowania	0,2919	
21	"82"	Monterzy	0,3211	
22	"81"	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	0,3605	
23	"71"	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	0,3637	
24	"11"	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni	0,4000	
25	"33"	Średni personel do spraw biznesu i administracji	0,4009	
26	"83"	Kierowcy i operatorzy pojazdów	0,4145	
27	"34"	Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny	0,4270	
28	"52"	Sprzedawcy i pokrewni	0,4495	
29	"54"	Pracownicy usług ochrony	0,4974	
30	"43"	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	0,5187	
31	"93"	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	0,5238	

**Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim
w II półroczu 2010r.**

Lp	Kod grupy zaw	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik intensywności nadwyżki/ deficytu zawodów	
32	"14"	Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych	0,6154	
33	"91"	Pomoce domowe i sprzątaczk	0,6582	
34	"51"	Pracownicy usług osobistych	0,712	
35	"96"	Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych	0,756	
36	"12"	Kierownicy do spraw zarządzania i handlu	0,7586	
37	"13"	Kierownicy do spraw produkcji i usług	1,000	
38	"53"	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	1,0213	
39	"92"	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie	1,0385	
40	"44"	Pozostali pracownicy obsługi biura	1,1795	zawody deficytowe
41	"94"	Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	1,7753	
42	"41"	Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	2,8612	

Na rynku pracy woj. podlaskiego przeważają zawody zaliczane do nadwyżkowych. Wśród 42 grup zawodów wystąpiły 32 grupy zawodów nadwyżkowych oraz 3 grupy zawodów deficytowych. Równowagą między popytem i podaży charakteryzowały się 3 grupy zawodów, a mianowicie kierownicy do spraw produkcji i usług, pracownicy opieki osobistej i pokrewni, robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie. Jest to więc rynek o głęboko zaburzonej równowadze w zakresie popytu i podaży pracy.

Trzy pierwsze grupy zawodów, będące na czele powyższego rankingu, ze względu na znikomą liczbę ofert pracy, nie podlegają w pełni prawom popytu i podaży. Są to oficerowie sił zbrojnych i żołnierze szeregowi oraz rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby.

Jako **najbardziej nadwyżkowe** należy wskazać następujące duże grupy zawodów: średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych, rolnicy produkcji towarowej, specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury, rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni oraz specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania.

Do **deficytowych** dużych grup zawodów należą: pozostali pracownicy obsługi biura, pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki oraz sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni.

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w II półroczu 2010r.

Bardziej szczegółowych danych dostarcza analiza 397 elementarnych (4-cyfrowych) grup zawodów. Wśród podlaskich bezrobotnych zarejestrowanych w końcu w II półroczu 2010r., można wyróżnić:

- 308 grup zawodów nadwyżkowych, w tym w 94 nie zgłoszono ani jednej oferty pracy,
- 23 grupy zawodów zrównoważonych,
- 66 grup zawodów deficytowych, w tym 13 grup osiągnęło wskaźnik określany jako MAX - wskaźnik ten dotyczy zawodów, w których zgłoszono oferty, ale w ewidencji urzędów pracy nie odnotowano bezrobotnych posiadających te zawody.

4.1. Zawody nadwyżkowe

Zawody nadwyżkowe stanowiły na rynku pracy woj. podlaskiego 77,6% ogółu zawodów, jakie wystąpiły w II półroczu 2010r. w sprawozdawczości urzędów pracy. Obejmowały one 308 grup zawodów. W zawodach tych zapotrzebowanie ze strony pracodawców na pracowników było mniejsze niż liczba poszukujących pracy w tych zawodach.

30% zawodów nadwyżkowych to takie, w których w ciągu analizowanego półroczu pracodawcy w ogóle nie zgłosili ofert pracy (94 grupy zawodów). W grupie tej najliczniej reprezentowani byli bezrobotni w zawodach:

- rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej, rolnicy upraw polowych,
- operatorzy maszyn tkackich i dziewiarskich, operatorzy maszyn przędzalniczych i pokrewni,
- kaletnicy, rymarze i pokrewni,
- dyżurni ruchu, manewrowi i pokrewni,
- formowacze wyrobów szklanych, krajacze i szlifierze szkła,
- operatorzy urządzeń telekomunikacyjnych,
- technicy medyczni i dentystyczni.

Dalsze 42% grup zawodów nadwyżkowych uzyskało wskaźniki intensywności o wartości od 0,0014 do 0,3 (130 grup zawodów). Spośród nich do najliczniej reprezentowanych przez bezrobotnych grup zawodów (liczących co najmniej 500 bezrobotnych) należały zawody przedstawione w poniższej tabeli.

**Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim
w II półroczu 2010r.**

**Tab. 17. Ranking najbardziej nadwyżkowych zawodów w woj. podlaskim
w II półroczu 2010r. (wg grup 4-cyfrowych)**

Lp	Kod grupy zaw.	Nazwa elementarnej grupy zawodów	Wskaźnik intensywności nadwyżki*)
1	3142	Technicy rolnictwa i pokrewni	0,0014
2	3144	Technicy technologii żywności	0,0051
3	7318	Rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów	0,0114
4	2631	Ekonomiści	0,0153
5	3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	0,0223
6	8160	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni	0,0232
7	3115	Technicy mechanicy	0,0288
8	2422	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	0,0347
9	3119	Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani	0,0438
10	2351	Wizytatorzy i specjaliści metod nauczania	0,0473
11	8341	Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych	0,0556
12	3112	Technicy budownictwa	0,0635
13	7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	0,0797
14	7233	Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	0,0833
15	7533	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	0,1013
16	7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	0,1046
17	7222	Ślusarze i pokrewni	0,1081
18	7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	0,1287
19	7412	Elektromechanicy i elektromonterzy	0,154
20	2330	Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego)	0,1643
21	5120	Kucharze	0,1806
22	7522	Stolarze meblowi i pokrewni	0,1886
23	5141	Fryzjerzy	0,2115
24	7112	Murarze i pokrewni	0,229
25	7131	Malarze i pokrewni	0,2955

*) Grupy zawodów uszeregowano od najniższego do najwyższego wskaźnika intensywności nadwyżki. Im niższy wskaźnik, tym większa nadwyżka.

W woj. podlaskim najbardziej nadwyżkowe zawody skupiły się głównie w

**Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim
w II półroczu 2010r.**

trzech grupach zawodów: robotników przemysłowych i rzemieślników, techników i innego średniego personelu oraz specjalistów, i były to:

- zawody robotnicze związane z przemysłem metalowym i elektronicznym (mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych, elektromechanicy i elektrycy, monterzy, ślusarze), przetwórstwem spożywczym (operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni, piekarze, cukiernicy i pokrewni) i przemysłem odzieżowym (krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni, szwaczki, hafciarki i pokrewni),
- zawody związane z budownictwem (technicy budownictwa, murarze, malarze),
- zawody sektora usług (kucharze, fryzjerzy),
- zawody techniczne (technicy rolnicy, technicy technologii żywności, technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani, średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych),
- zawody specjalistów (ekonomiści, specjaliści ds. administracji i rozwoju, nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych, wizytatorzy i specjaliści metod nauczania).

Na poziomie poszczególnych specjalności można wskazać następujące najbardziej nadwyżkowe zawody na podlaskim rynku pracy:

Tab.18. Ranking 35 najbardziej nadwyżkowych zawodów i specjalności w woj. podlaskim w II półroczu 2010r. (wg 6-cyfrowego kodu)

Lp	kod zaw.	Zawód	Wskaźnik intensywności nadwyżki*)	Liczba bezrobotnych w końcu II półroczu 2010r.
1	613003	Rolnik	0	557
2	242218	Specjalista do spraw badań społeczno-ekonomicznych	0	288
3	611190	Pozostali rolnicy upraw polowych	0	270
4	311512	Technik mechanizacji rolnictwa	0	224
5	723390	Pozostali mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	0	191
6	213205	Inżynier rolnictwa	0	169
7	731805	Przędzacz	0	154
8	264302	Filolog - filologia obcojęzyczna	0	148
9	311932	Technik włókiennik	0	138
10	343403	Technik organizacji usług gastronomicznych	0	126
11	611104	Rolnik upraw polowych	0	125

**Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim
w II półroczu 2010r.**

Lp	kod zaw.	Zawód	Wskaźnik intensywności nadwyżki*)	Liczba bezrobotnych w końcu II półroczu 2010r.
12	314412	Technik technologii żywności – przetw. mleczarskie	0	121
13	314205	Technik ogrodnik	0	120
14	242290	Pozostali specjaliści do spraw administracji i rozwoju	0	114
15	331402	Technik agrobiznesu	0	108
16	816026	Operator urządzeń przetwórstwa drobiu	0	108
17	314207	Technik rolnik	0,0017	895
18	322002	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	0,0035	335
19	242222	Specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych	0,0057	155
20	311922	Technik technologii drewna	0,0059	235
21	213303	Specjalista ochrony środowiska	0,0062	135
22	731809	Tkacz	0,0073	240
23	834103	Mechanik - operator pojazdów i maszyn rolniczych	0,0088	403
24	311924	Technik technologii odzieży	0,0096	349
25	422402	Technik hotelarstwa	0,011	174
26	263102	Ekonomista	0,0153	461
27	753605	Obuwnik przemysłowy	0,0179	109
28	331403	Technik ekonomista	0,0214	1388
29	311504	Technik mechanik	0,0237	1169
30	311408	Technik elektronik	0,0311	225
31	"723190"	Pozostali mechanicy pojazdów samochodowych	0,0328	233
32	"235107"	Pedagog	0,0332	392
33	"712904"	Technolog robót wykończeniowych w budownictwie*	0,0345	111
34	"325511"	Technik ochrony środowiska*	0,0351	109
35	"311204"	Technik budownictwa*	0,0381	452

*) Zawody uszeregowano od najniższego do najwyższego wskaźnika intensywności nadwyżki. Im niższy wskaźnik, tym większa nadwyżka; ranking obejmuje 35 najbardziej nadwyżkowych zawodów, w których zarejestrowanych było co najmniej 100 bezrobotnych.

4.2 Zawody deficytowe

Do zawodów deficytowych zalicza się zawody, w których zakłady pracy miały kłopoty ze znalezieniem pracowników, ponieważ liczba osób poszukujących pracy była mniejsza niż zapotrzebowanie pracodawców. W II półroczu br. odnotowano 66 grup elementarnych zawodów deficytowych i stanowiły one 16,6% ogółu zawodów występujących w tym czasie w statystykach rynku pracy.

Wśród tych 66 grup zawodów deficytowych, na które pracodawcy zgłosili zapotrzebowanie w II półroczu 2010r., w 13 grupach w ewidencji powiatowych urzędów pracy nie było zarejestrowanych bezrobotnych (wskaźnik MAX).

Poniżej przedstawiono ranking najbardziej deficytowych 4-cyfrowych grup zawodów o najwyższym wskaźniku intensywności deficytu, w których jednocześnie zgłoszono co najmniej 20 ofert pracy w skali województwa.

Tab. 19. Ranking zawodów deficytowych w woj. podlaskim w II półroczu 2010r. (wg grup 4-cyfrowych)

Lp	Kod grupy zaw.	Nazwa elementarnej grupy zawodów	Wskaźnik intensywności deficytu
1	7514	Robotnicy przetwórstwa surowców roślinnych	9,6667
2	3312	Pracownicy do spraw kredytów, pożyczek i pokrewni	3,8421
3	5311	Opiekunowie dziecięcy	3,8235
4	4110	Pracownicy obsługi biurowej	2,9373
5	8141	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych	2,8000
6	4120	Sekretarki (ogólne)	2,7143
7	4419	Pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani	2,6429
8	5153	Gospodarze budynków	2,4200
9	3433	Pracownicy bibliotek, galerii, muzeów i informacji naukowej	2,3077
10	7111	Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków	1,8400
11	9412	Pomoce kuchenne	1,8161
12	2342	Specjaliści do spraw wychowania małego dziecka	1,6596
13	4226	Recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych)	1,5556
14	2352	Nauczyciele szkół specjalnych	1,5385
15	2433	Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)	1,5238
16	3343	Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	1,4737

**Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim
w II półroczu 2010r.**

Lp	Kod grupy zaw.	Nazwa elementarnej grupy zawodów	Wskaźnik intensywności deficytu
17	7119	Robotnicy robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	1,4375
18	8111	Górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni	1,1702
19	8344	Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych	1,1607
20	5244	Sprzedawcy (konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej/internetowej	1,1111
21	2166	Projektanci grafiki i multimedialnych	1,1071

*) Grupy zawodów uszeregowano od najwyższego do najniższego wskaźnika intensywności deficytu. Im wyższy wskaźnik, tym większy deficyt.

Na podlaskim rynku pracy można wskazać następujące grupy zawodów deficytowych:

- na poziomie wykształcenia wyższego: specjaliści do spraw wychowania małego dziecka, specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych), projektanci grafiki i multimedialnych, nauczyciele szkół specjalnych,
- na poziomie wykształcenia średniego:
 - pracownicy obsługi biurowej, pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu, pracownicy bankowości, pracownicy kancelaryjni, sekretarki (ogólne), recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych),
 - pracownicy handlu: sprzedawcy (konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej / internetowej,
 - pracownicy usług osobistych: opiekunki dziecięce,
- zawody robotników wykwalifikowanych w budownictwie: monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków, robotnicy robót stanu surowego i pokrewni oraz w przemyśle: robotnicy przetwórstwa surowców roślinnych, kierowcy operatorzy wózków jezdniowych, operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych,
- zawody robotników niewykwalifikowanych: pomoce kuchenne.

Poniżej przedstawiono listę rankingową 30 najbardziej deficytowych specjalności na podlaskim rynku pracy.

**Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim
w II półroczu 2010r.**

Tab.20. Ranking 30 najbardziej deficytowych zawodów i specjalności w woj. podlaskim w II półroczu 2010r. (wg 6-cyfrowego kodu)

Lp	Kod grupy zaw.	Zawody	Wskaźnik Intensywności deficytu ^{*)}	Liczba ofert pracy zgłoszonych w II półroczu 2010r.
1	411003	Pracownik kancelaryjny	21,6667	130
2	531190	Pozostali opiekunowie dziecięcy	7,7500	31
3	721290	Pozostali spawacze i pokrewni	7,6667	46
4	753102	Gorseciarka	6,2500	25
5	522304	Sprzedawca w branży spożywczej	5,125	41
6	411090	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	4,9692	323
7	331203	Referent (asystent) bankowości	4,7692	62
8	911290	Poz. pomoce i sprzętaczki biurowe, hotel i pod	4,7692	62
9	422603	Rejestratorka medyczna	4,2222	38
10	932909	Pomocnik mleczarski	3,3846	44
11	814104	Wulkanizator	3,3750	27
12	711101	Konserwator budynków	2,8462	37
13	412001	Sekretarka	2,7143	95
14	712202	Glazurnik	2,6667	32
15	441990	Pozostali pracownicy obsługi biura gdzie in- dziej niesklasyfikowani	2,6429	37
16	515303	Robotnik gospodarczy	2,4782	1135
17	811105	Operator koparko - ładowarki	2,2727	25
18	411004	Technik prac biurowych	2,2180	763
19	334390	Pozostali pracownicy administracyjni i sekre- tarze biura zarządu	2,0526	39
20	941201	Pomoc kuchenna	1,8161	158
21	243305	Specjalista do spraw sprzedaży	1,7647	30
22	962906	Woźny	1,7000	34
23	234201	Nauczyciel przedszkola	1,6739	77
24	541307	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	1,6429	46
25	325905	Opiekunka dziecięca	1,5342	112
26	334306	Technik administracji	1,3787	233
27	741103	Elektryk	1,3000	26
28	524404	Telemarketer	1,2121	40
29	524902	Doradca klienta	1,2083	29
30	722301	Frezer	1,1667	49

^{*)} Zawody uszeregowano od najwyższego do najniższego wskaźnika intensywności deficytu. Im wyższy wskaźnik, tym większy deficyt; ranking obejmuje 30 najbardziej deficytowych zawodów, w których pracodawcy zgłosili zapotrzebowanie na co najmniej 25 pracowników.

Następujące zawody okazały się deficytowe na podlaskim rynku pracy w II półroczu 2010 roku:

- na poziomie wykształcenia wyższego: nauczyciele przedszkoli, specjaliści ds. sprzedaży,
- na poziomie wykształcenia średniego:
 - pracownicy obsługi biurowej, administracyjni i obsługi biura zarządu, pracownicy kancelaryjni, referenci (asystenci) bankowości, sekretarki, rejestratorki medyczne,
 - pracownicy handlu: sprzedawcy, telemarketerzy, doradcy klienta,
 - pracownicy usług: opiekunki dziecięce, pracownicy ochrony fizycznej bez licencji,
- zawody robotników wykwalifikowanych: glazurnicy, spawacze, frezerzy, elektrycy, wulkanizatorzy, operatorzy koparko-ładowarki,
- zawody robotników niewykwalifikowanych: pomocnicy mleczarscy, pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i podobne, pomoce kuchenne, woźni.

4.3 Zawody zrównoważone

Na wojewódzkim rynku pracy wystąpiły w II półroczu 2010r. 23 grupy zawodów zrównoważonych, tj. takich, w których wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) kształtował się w granicach 0,9 – 1,1. Stanowiły one 5,8% ogółu zawodów funkcjonujących w tym okresie na podlaskim rynku pracy.

Grupy zawodów o zrównoważonym popycie i podaży pracy na podlaskim rynku pracy zostały wskazane w poniższym zestawieniu.

**Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim
w II półroczu 2010r.**

Tab. 21. Zawody o zrównoważonym popycie i podaży w woj. podlaskim w II półroczu 2010r. (wg grup 4-cyfrowych)

Lp	Kod grupy zaw.	Nazwa elementarnej grupy zawodów	Wskaźnik intensywności nadwyżki/deficytu
1	7122	Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy	0,9231
2	1349	Kierownicy w instytucjach usług wyspecjalizowanych gdzie indziej niesklasyfikowani	1
3	2285	Audiofonolodzy i logopedzi	1
4	2611	Adwokaci, radcy prawni i prokuratorzy	1
5	3253	Optycy okularowi	1
6	3323	Zaopatrzeniowcy	1
7	3341	Kierownicy biura	1
8	4132	Operatorzy wprowadzania danych	1
9	4214	Windykatorzy i pokrewni	1
10	5151	Pracownicy obsługi technicznej biur, hoteli i innych obiektów	1
11	5245	Pracownicy stacji obsługi pojazdów	1
12	6121	Hodowcy wyspecjalizowanej produkcji zwierzęcej	1
13	7212	Spawacze i pokrewni	1
14	9212	Robotnicy pomocniczy przy hodowli zwierząt	1
15	8172	Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna	1,0345
16	7121	Dekarze	1,0435
17	3439	Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany	1,0556
18	7123	Tynkarze i pokrewni	1,0588
19	8142	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	1,0606
20	3259	Średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany	1,0763
21	4311	Pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości	1,0784
22	3321	Agenci ubezpieczeniowi	1,0833
23	1221	Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży	1,1

Wśród zawodów o zrównoważonym popycie i podaży pracy w II półroczu 2010r. wystąpili przedstawiciele wszystkich grup zawodów:

**Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim
w II półroczu 2010r.**

- związanych z pełnieniem funkcji kierowniczych (kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży, kierownicy w instytucjach usług wyspecjalizowanych, kierownicy biura),
- wymagających wysokich kwalifikacji (audiofonolodzy i logopedzi, adwokaci, radcy prawni i prokuratorzy)
- średni personel (optycy okularowi, średni personel medyczny, średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej, operatorzy wprowadzania danych, pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości, agenci ubezpieczeniowi),
- pracownicy handlu i usług (zaopatrzeniowcy, pracownicy obsługi technicznej biur, hoteli i innych obiektów, pracownicy stacji obsługi pojazdów)
- zawody robotników wykwalifikowanych (posadzkarze, parkieciarze, dekarze, tynkarze, spawacze, operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna, operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych),
- zawody związane z rolnictwem (hodowcy wyspecjalizowanej produkcji zwierzęcej, robotnicy pomocniczy przy hodowli zwierząt).

PODSUMOWANIE I WNIOSKI

2009 rok był bardzo trudny dla rynku pracy woj. podlaskiego i przyniósł znaczny ponad 33% wzrost poziomu bezrobocia. Natomiast rok 2010 to okres ograniczenia tempa niekorzystnych zmian i względnej stabilizacji sytuacji. W I półroczu br. liczba zarejestrowanych bezrobotnych zmniejszyła się o 2,7 tys. osób, tj. o 4,5%, natomiast w analizowanym II półroczu miał miejsce ponowny wzrost poziomu bezrobocia – o 5,3 tys. osób, tj. o 9,1%, jednak był mniejszy niż przed rokiem, kiedy to odnotowano wzrost liczby bezrobotnych o 9,4 tys. osób, tj. o 18,2%. Na przestrzeni roku procentowy udział bezrobotnych w liczbie ludności aktywnej zawodowo zwiększył się o 0,4 punktu proc.

W II półroczu br. do urzędów pracy zgłosiło 47,7 tys. nowych osób bezrobotnych, tj. o 6,9 tys. osób więcej niż w poprzednim półroczu, natomiast nieznacznie mniej (o 0,6 tys.) niż w II półroczu 2009r.

Zmiany w Klasyfikacji zawodów i specjalności, które weszły w życie od 1 lipca 2010r., uniemożliwiają przeanalizowanie zmian struktury zawodowej osób nowo rejestrujących się w urzędach pracy, nawet na poziomie wielkich grup zawodów.

W II półroczu 2010r. pracodawcy zgłosili 11,1 tys. ofert pracy, czyli o 0,3 tys. (o 3,1%) więcej niż w analogicznym okresie roku ubiegłego. W II półroczu br. z bezrobocia odeszło 42,3 tys. osób, tj. o 3,4 tys. więcej niż przed rokiem. Zwiększenie odpływów z bezrobocia spowodowane było głównie większą aktywnością bezrobotnych, wyrażającą się większą liczbą podjęć pracy – w analizowanym okresie pracę podjęło 16,4 tys. bezrobotnych, tj. o 2,0 tys. więcej niż przed rokiem, a także utrzymującą się wysoką liczbą osób bezrobotnych podwyższających swoje kwalifikacje; z tytułu rozpoczęcia szkolenia lub stażu wyrejestrowano łącznie ok. 6,7 tys. osób.

Znaczna nierównowaga między popytem na pracę a podażą pracy w II półroczu br. pogłębiła się. Zarówno wojewódzki, jak i poszczególne powiatowe rynki pracy wykazują znaczne dysproporcje między liczbą zarejestrowanych bezrobotnych (63,8 tys. osób w skali województwa) a liczbą ofert pracy, będących w dyspozycji urzędów pracy (11,1 tys. ofert).

Bezrobocie w woj. podlaskim skoncentrowane jest w kilku sekcjach gospodarki, a mianowicie w przetwórstwie przemysłowym (23% ogółu zarejestrowanych w końcu II półrocza 2010r. bezrobotnych uprzednio pracowało w tej sekcji), handlu i naprawie pojazdów samochodowych (20%), budownictwie (11%) i administracji publicznej i obronie narodowej (7%) oraz w kilku grupach zawodowych: robotników przemysłowych i rzemieślników (23% ogółu bezrobotnych), techników i innego średniego personelu (15%) i pracowników usług osobistych i sprzedawców (12%).

Jednocześnie z tych sekcji zgłaszane jest przez pracodawców największe zapotrzebowanie na nowych pracowników, a mianowicie: z handlu i napraw pojaz-

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w II półroczu 2010r.

dów samochodowych wpłynęło 17% ogółu ofert wpływających do urzędów pracy, z przetwórstwa przemysłowego - 17%, z administracji publicznej i obrony narodowej - 16% i z budownictwa - 12%. Oferty pracy kierowane były przede wszystkim do pracowników usług osobistych i sprzedawców (26% zgłaszanych ofert), robotników przemysłowych i rzemieślników (16%), pracowników biurowych (15%) oraz pracowników przy pracach prostych (14%).

Nadmiar osób bezrobotnych w stosunku do oferowanych miejsc pracy nadal występuje w większości grup zawodów. Zawody nadwyżkowe stanowiły na rynku pracy woj. podlaskiego 78% ogółu zawodów, z czego 31% zawodów nadwyżkowych to takie, w których w ciągu II półrocza br. pracodawcy w ogóle nie zgłosili ofert pracy. Do najbardziej nadwyżkowych zawodów należały przede wszystkim zawody związane z rolnictwem, zawody robotników obróbki metali i mechaników maszyn i urządzeń w przemyśle metalowym i elektronicznym, robotników w przemyśle spożywczym i odzieżowym, a także zawody techniczne (technicy technologii żywności, technicy nauk fizycznych i technicznych, średni personel ds. statystyki). Nadwyżka siły roboczej wystąpiła również w zawodach związanych z budownictwem (technicy budownictwa, murarze, malarze). Wśród zawodów na poziomie wykształcenia wyższego nadwyżka zasobów pracy dotyczyła głównie ekonomistów, specjalistów ds. administracji i rozwoju, nauczycieli gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych.

Z kolei zawody deficytowe obejmowały 66 grup i stanowiły ok. 17% ogółu zawodów funkcjonujących na rynku pracy w okresie II półrocza 2010r. Na poziomie wykształcenia wyższego zawodami deficytowymi były takie grupy zawodów, jak: specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych), projektanci grafiki i multimedków, specjaliści do spraw wychowania małego dziecka, nauczyciele szkół specjalnych. Na średnim poziomie wykształcenia pracodawcy zgłaszali zwiększony popyt na pracowników obsługi biurowej, pracowników administracyjnych i sekretarzy biura zarządu, pracowników bankowości, pracownicy kancelaryjnych, sekretarki ogólne, recepcjonistów, a także na sprzedawców (konsultantów) w centrach sprzedaży telefonicznej/internetowej oraz na opiekuńki dziecięce. Brakowało też robotników wykwalifikowanych w budownictwie: monterów konstrukcji budowlanych i konserwatorów budynków, robotników robót stanu surowego oraz w przemyśle: robotników przetwórstwa surowców roślinnych, kierowców operatorów wózków jezdniowych, operatorów maszyn do produkcji wyrobów gumowych. Niezmiennie zgłaszany był duży popyt na robotników niewykwalifikowanych: pomoce kuchenne.

W II półroczu 2010r. wyodrębniono 23 grupy zawodów wykazujących równowagę w relacji popyt - podaż pracy (ok. 5%). Wśród zawodów o zrównoważonym popycie i podaży pracy znalazł się cały przekrój struktury zawodowej. Wystąpiły tu zarówno grupy zawodów związanych z pełnieniem funkcji kierowniczych (kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży, kierownicy w instytucjach usług wyspecjalizowanych, kierownicy biura) i wymagających wysokich kwalifikacji (audiofonolodzy i logopedzi, adwokaci, radcy prawni i prokuratorzy), jak i przedstawiciele średniego personelu (optycy okularowi, średni personel medyczny, średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej, operatorzy wprowadzania danych, pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości, agenci ubezpieczeniowi) i pracowników handlu i usług (zaopatrzeniowcy, pracownicy obsługi technicznej biur, hoteli i innych obiektów, pracownicy stacji obsługi pojazdów). Dużą część zawodów o zrównoważonym popycie i podaży stanowiły grupy zawodów robotników wykwalifikowanych (posadzkarze, parkieciarze, dekarze, tynkarze, spawacze, operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna, operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych), a nawet zawody związane z rolnictwem (hodowcy wyspecjalizowanej produkcji zwierzęcej, robotnicy pomocniczy przy hodowli zwierząt).

Stały obraz podlaskiego rynku pracy stanowi długotrwałe bezrobocie, które znalazło swoje odbicie również w strukturze zawodowej podlaskich bezrobotnych. Zawody generujące długotrwałe bezrobocie stanowiły w końcu II półrocza 2010r. 26,0% całej zbiorowości bezrobotnych. Liczebność osób długotrwałe bezrobotnych na przestrzeni ostatniego roku znacznie wzrosła – odnotowano wzrost o 26% (przy ogólnym wzroście bezrobocia rzędu 4%). Do zawodów w największym stopniu generujących długotrwałe bezrobocie należą zawody z grupy robotników przemysłowych i rzemieślników, związane z budownictwem, przemysłem metalowym i odzieżowym, zawód kierowcy i sprzedawcy oraz zawody z grupy pracowników przy pracach prostych. Były to więc zawody związane z usługami prostymi, przemysłem oraz z niższymi poziomami wykształcenia, nierzadko zawody, w których pracodawcy cały czas poszukują pracowników i na które jest ciągły popyt. Wynika to z charakteru tych stanowisk: niewymagających kwalifikacji i umiejętności, nisko opłacanych i nie świadczą o przyroście nowych miejsc pracy w gospodarce, a o dużej fluktuacji kadr na tych samych stanowiskach.

Sporządziła:

Marzanna Wasilewska

